

Tartalom:

Megyei kö(nyvtá)rkép.....	2
Személyi hírek.....	20
Honismeret, helyismeret.....	28
Egyesületi élet.....	33
Gyereksarok.....	40
KLIKK.....	45
Tanfolyamok, pályázatok, friss információk....	46
Rendezvények.....	50
Hírünk az országban.....	52

Mocska

Holló András-emlékest

*„Az embernek olyan kevés kell:
egy kis meleg, egy kis megértés.*

*De ha hasonul az egészhez,
csak akkor övé egy kevés rész.”*

Holló András: Négy sorosok / részlet/

2013. május 30-án **Holló András** emlékestet szervezett Mocska Község Önkormányzata és a Községi Könyvtár, a költő születésének 60. évfordulója alkalmából. Meghívott vendégeink voltak: **Monostori Imre**, az Új Forrás volt főszerkesztője, a József Attila Megyei Könyvtár nyugalmazott igazgatója; **Jász Attila** költő, esszéíró, az Új Forrás főszerkesztője, **Holló András** hagyatékának gondozója és **Szénási Zoltán**, az Új Forrás szerkesztője. A szép számú közönségnek, - akik között köszönthettük a költő testvéreit, sógorait, közeli és távolabbi rokonait is - meghitt és néha megható emlékezésben volt része, **Monostori Imre** és **Jász Attila** közreműködésével.

Szénási Zoltán kérdései nyomán bontakozott ki előttünk a költő élete, fájdalmasan nehéz és rövid költői pályája,

valamint **Monostori Imre** értő, segítő, támogató szeretete, melyre mindvégig számíthatott **Holló András**, akit „az utolsó magyar romantikus költő”-nek nevezett.

Jász Attila korábbi írásában ezt olvashattuk **Holló András** kapcsolatban: „Az agresszív világ legszelídebb lény volt: költő – akit szerintem csak holtan szeretnek igazán, mert addig nyomasztó jelenség. Van valami nyomasztó egész költészetében, első verseitől az utolsóig, túl a József Attila-i hasadtságon. Valami megrázó, hogy amit mond a szenvedésről és a társtalanságról, azt nem csupán a téma kedvéért mondja, hanem halálosan őszintén.”

Derűsen emlékeztek meg arról, hogy a költő több helyütt is megemlíti azt a titkos, elfojtott vágyát, hogy a magyar akadémikusok előtt három nap és három éjszakán keresztül szeretne beszélni művészetével és a világgal kapcsolatos gondolatairól megszakítatlanul. Ugyanis „a kb. 72 órai folytonos figyelem alatt a hallgatóság sem éhséget, sem szomjúságot, sem álmoságot, sem fáradtságot, sem unalmat nem érezte”.

Valami nagy-nagy titkot szeretett volna megosztani az emberekkel. De soha nem a titokról beszélt, hanem folytonosan arra készítette föl olvasóját, legyen iránta bizalommal, mert nagyon fontos dolgokat szeretne elmondani. Ha... És erről a lebegtetett feltételes módról írt állandóan.

Rövid életrajz

Holló András költő Mocsán született 1953-ban. Középiskolai tanulmányait Komáromban végezte, a Jókai Mór Gimnáziumban, majd az ELTE Bölcsészettudományi Karának magyar-országi szakán szerzett diplomát. Három évig Komáromban, egy évig Esztergomban tanított. Szellemi szabadfoglalkozásuként Mocsán élt haláláig, 1992. szeptember 11-ig.

Önálló kötetei:

Préselt lepke (1987)

Iszapfalvi legendák (1988)

Előszüret (1990)

Lázadás és megbékélés (1993)

Egyre messzebb (1997)

Az utolsó két kötet halála után jelent meg.

Holló András posztumusz kéziratait a József Attila Megyei és Városi Könyvtár őrzi.

A mocsai Községi Könyvtárban **Holló András** emlékére egész évben megtekinthető egy „emléksarok”, a költő személyes tárgyaival, fényképeivel, dedikált műveivel.

Szabadka-Nagy Julianna

(Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár, Moca)

Nagyigmánd

Könyvtárávató és Költészet Napja a Magos Könyvtárban

Április 11-e minden évben igazi lírai ünnep, hiszen ezen a napon

köszöntjük a költőket, költeményeket. Nagyigmándon ezt a szép napot idén plusz tartalommal töltötte meg, hogy a költészet mellett könyvtárunk megújulását is ekkor ünnepeltük, ezért az eseményre a megszokottól eltérően nem a művelődési házban, hanem a már megszépült Magos Könyvtárban került sor.

Hajduné Farkas Erika polgármesterasszony beszédéből

megtudhatták az érdeklődők, hogy mennyi pozitív változás történt az utóbbi hónapokban a könyvtár háza táján. Pályázati forrásból (TIOP-1.2.3-11/1) cserére került a már igencsak elavult elektromos hálózat, álmennyezet, valamint új lámpatestek teszik esztétikusabbá a könyvtárat. Egy előadótermet is kialakítottak az épületben, továbbá a 4 régi gép helyét 8 új, korszerű és gyors kliensgép vette át a szerepet számítógépterünkben, melyeket már használatba is vehettek az internetezni vágyók.

Önkormányzatunk nagylelkű támogatásának jóvoltából megújultak a mosdók és a padló, új bútort kapott a számítógépes oktatóterem, lefestették a falakat, ajtókat és radiátorokat, és a sort még hosszan folytathatnám. A megvalósult munkálatokat nagyrészt helyi vállalkozások és az önkormányzat alkalmazottai végezték el. Az eredmény önmagáért beszél!

Polgármesterasszonyunk a beszéde után sort kerített a nemzeti színű szalag ünnepélyes átvágására is, melyben **Czegledi Ferenc**, településünk alpolgármestere és **Bajcsai Miklós**, a Magos Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója voltak a segítégre.

A hivatalos átadási ceremónia után az ünnepség a hagyományos mederben folyt tovább, előbb az alsó tagozatos, majd a felsős diákok tarsolyából kerültek elő az alkalom tiszteletére megtanult költemények. A Pápay József Általános Iskola tanulói idén is kitettek magukért, remek verseket hallhatott a szép számú közönség. A diákok után **Hérics Józsefné** lepte meg a hallgatóságot egy szép szavallattal, majd a programot tovább színesítette a Könnyűzenei Női Kórus, akik idén is lelkesen készültek a jeles napra, s ennek ékes bizonyítékaként **József Attila** három versénekek megzenésített változatát hallhattuk tőlük.

Az elhangzott versek után a megjelenteknek egy kis vendégséggel kedveskedtünk az új előadóteremben. Rendhagyó módon a „kulisszák mögé” is betekintheztek a

kíváncsibbak, hiszen az alkalom tiszteletére megnyitottuk a könyvtár azon részeit is, melyek a látogatók előtt általában zárva vannak.

Engedjék meg, hogy ezúton is köszönetet mondjak polgármesterasszonyunknak, és önkormányzatunk képviselő-testületének is, hogy támogatták a könyvtár megszépülését, továbbá, hogy szeretettel invitáljak mindenkit, látogasson el bátran a megszépült Magos Könyvtárba, Nagyigmándra!

Ősz Zsuzsanna

(Magos Művelődési Ház és Könyvtár, Nagyigmánd)

Dorog

Költözünk...

Az Arany János Városi Könyvtár 2013. május 31-én két hónapra bezárja kapuit.

A város önkormányzata pályázatot nyert a könyvtáráépület teljes felújítására.

Két hónap szünet után zavartalanul folytatódik a könyvtári szolgáltatás. Az önkormányzat a Polgármesteri Hivatal „B” épületét bocsátotta rendelkezésünkre. A teljes épületben folyhat a könyvtári munka.

A mai napig átköltöztettük a raktári állományunkat és a kézikönyvtári állományt. Befejeztük a könyvek „dobozolását” és átszállítottuk a bútorzat nagy részét. A könyvecsomagok átszállítására június 10-től kerül sor. Szerencsére az épület nincs messze a jelenlegi könyvtártól. Reméljük, hogy az új helyünkre is szeretnek majd ellátogatni olvasóink.

Reménykedünk, hogy nem csökken az érdeklődés, ugyanis egy TIOP pályázaton 8 millió forintot nyert könyvtárunk. Ennek segítségével teljesen új számítógépek és informatikai eszközök várják olvasóinkat.

Augusztus 6-tól a megszokott színvonalú szolgáltatásokkal és a régi nyitva tartással várjuk olvasóinkat.

Mucha Ildikó

(Könyvtárvezető, Arany János Városi Könyvtár, Dorog)

Dorogi születésnap és könyvünnep

(2013. május 30. – 2013. június 1.)

2013 májusának utolsó napjaiban kettős jubileumot ünnepeltünk Dorogon. A dorogi könyvünnep 5. megnyitóját és intézményünk 60. születésnapját. Programjaink már május 30-án elkezdődtek a könyvsátrak felállításával és a „Vendégeink voltak..” c. kép- és dokumentum kiállítással, valamint kézműves foglalkozással.

Péntek délelőtt „Hívogató” címmel a Zrínyi iskola kóruscsaládjának műsora csalogatta a könyvsátrakhoz az érdeklődőket. Mucha Ildikó könyvtárvezető üdvözölte a közönséget. Beszélt a könyvek értékéről és a könyvtárosok értékőrző és sokszínű munkájáról. Ennek megvalósítását egy kiállítással mutatták be. Az elmúlt években harcostársakká váltak az irodalom népszerűsítésében a helyi könyvesbolttal. A harc eredményesnek bizonyult, mert az idei évre két új

könyvesbolt csatlakozott az irodalomnépszerűsítő munkához. Ebben az évben a dorogi könyvünnepen már három sátor kínálatából válogathattak az olvasni vágyók. A Líra, a Novella Könyvesbolt és a Gyereksarok egész nap kínálta újdonságait. A könyvesboltok társaságában a könyvtárunk is nyitott egy sátrat, ahol hagyományőrző munkánkat bizonyítandó, lehetőség volt a dorogi kiadványok árúsítására és a kiadványok szerzőivel való dedikálásra is.

A könyvtárvezető üdvözlését követően **dr. Tittmann János** mondott ünnepi beszédet, és köszöntötte a 60 éves intézményt. Úgy látja, kemény küzdelmet kell vívni, hogy az írott kultúra ereje megmaradjon. Beszért a sok elhúzó erőről, amely a könyv misztériumát veszélyezteti. „A könyv lehetőséget ad a szellemi, érzelmi erők mozgósításához.” Megbecsülését, köszönetét fejezte ki a könyvtárosoknak, akik az írott világ mintegy „apostolaiként” végzik munkájukat. Beszért továbbá a 60 éves intézmény felújításáról is.

Az önkormányzat megbecsülését kifejezendő, emléklapetteket adott át a mai, a régi könyvtári dolgozóknak, a legrégebbi olvasóknak és olyan személyeknek, akik szerzői, írói tevékenységükkel gazdagították a város könyvtárának állományát.

A dorogi könyvünnep könyvvásárlással, dedikálással folytatódott. Este **Fábián Janka** írónővel találkozhattak az olvasók.

A rendezvény június 1-én könyvvásárral és a Gyereksarok logikai játékait felhasználó játszóházzal zárult.

Mucha Ildikó

(Könyvtárvezető, Arany János Városi Könyvtár, Dorog)

Esztergom

**Egy jó és egy rossz hír
Esztergomból**

Jó hír az, hogy április 27-én testvérkönyvtári szerződést írtunk alá a párkányi könyvtár igazgatónőjével, **Csiffáry Zsuzsannával**. Ez az aláírás tulajdonképpen csak formai megpecsételése volt korábbi jó viszonyunknak. Esztergom és Párkány között mindig is szoros volt a kapcsolat, hiszen nagyon közel vagyunk egymáshoz. A

Mária Valéria híd 2001-es újjáépülésével az ismeretségek, kapcsolatok még jobban megerősödtek, és azzal, hogy országaink a schengeni övezet tagjai lettek, a gazdasági, szellemi és kulturális összekapcsolódás szinte egy várossá tette a két helyiséget. Esztergom és Párkány 1991 óta testvérváros. Mi rendszeresen járunk át párkányi rendezvényekre, és hála az égnek, van jó pár olvasónk „odaát”-ról. Idén tavasszal részt vettünk a párkányi könyvtár *Andersen Éjszakája* rendezvényén. Ők átjöttek *Könyvtári Éjszakánkra*, nyári táborunkban pedig egy külön délelőtti lesz közös a párkányi gyerekekkel. Párkányi kollégánk felajánlotta, hogy a nemzetközi könyvtáros konferenciára, Csongrádra magukkal viszik egyik munkatársunkat.

„Testvérek” voltunk mi már rég.

A testvérkönyvtári szerződés hivatalos megkötéséhez az apropót tulajdonképpen a Kölcsey pályázat adta. Mindketten örültünk ennek a lehetőségnek, amely új magyar nyelvű kiadványokkal ajándékozhatja meg testvérvárosunk magyar lakosait. Örömmel szerveztük meg ezt a hivatalos alkalmat, melyet mind fenntartónk, mind Párkány város polgármestere üdvözölt. Ezzel az ünnepélyes aktussal még jobban bővülnek majd kapcsolataink, tevékenységeink köre gazdagodik egymás által. Eddig is tudtuk egymást szakmailag is támogatni, és ez az elkövetkezőkben bizonyos, hogy még inkább így lesz.

„A kapcsolat célja mindkét könyvtár tevékenységi körének gazdagítása, valamint szakmai szintjének emelése, a kultúra támogatása.”

A kapcsolat az alábbi együttműködési formákban valósul meg:

- a/ Tapasztalatcseréken, rendezvényeken, konferenciákon, szakmai megbeszéléseken vesznek részt egymás könyvtáraiban;
- b/ A Helischer József Városi Könyvtár vállalja magyarországi pályázatok által határon túliaknak kiírt pályázatok esetén a lebonyolító szervezet szerepét (például Kölcsey Alapítvány);
- c/ A két partnerkönyvtár közös pályázatokat fogalmaz meg és terjeszt elő, akár saját országaik, akár az Európai Unió által kiírt pályázati források megszerzésére;
- d/ Közös programokat, projekteket dolgoznak ki és valósítanak meg, többek között a magyar nyelv ápolása érdekében;
- e/ Gyűjtik egymás számára és cserélik a helyi kiadványokat, közvetítik saját kulturális értékeiket;
- f/ Kölcsönösen publikációs lehetőséget biztosítanak egymás kiadványaiban, illetve hírleveleiben;
- g/ Kölcsönösen tájékoztatják egymást a két ország könyvtárügyében végbemenő változásokról, fejlesztésekről;
- h/ Kölcsönösen tájékoztatják egymást a két könyvtárat foglalkoztató szakmai kérdésekről;

Rossz hír az, hogy június 1-től könyvtárunk nyitva tartása megrövidült. Tudvalévő, hogy 2007 óta „ideiglenesen” az esztergomi Dobó Katalin Gimnáziumban működünk. Eddig mindkét intézmény maximálisan alkalmazkodott a kényes körülményekhez, igyekezvén, hogy a kötelező feladatellátások ne sérüljenek. Az oktatási intézmény igazgatója mindig segítőkészen állt a városi könyvtárhoz. Kemény munka árán a 2007-es költözés során csaknem harmadára csökkent használói létszámot lassan sikerült fölfelé tornáznunk.

2013. május 22-én igazgató úr értesített, hogy június 1-től csak 17 óráig lehetünk nyitva. A gimnázium nem

alkalmazhat nyugdíjast, nyugdíjas helyére pedig nem vehet fel senkit – „...a közszférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elvekről szóló 1700/2012. (XII. 29.) Korm. határozat alapján...”. Így egyetlen portás lesz a háromszintes épületben, és emiatt a továbbiakban a könyvtár lerövidített nyitva tartási idővel működik. A nyitva tartott órák száma nem változik, csak „előre csúszik” reggel 8-ra – igen, de ki jön reggel nyolc órákor egy közművelődési könyvtárba? (Az épületben tanuló diákokat és a pedagógusokat bármikor beengedjük, ha nyitva vagyunk, ha nem.) És természetesen rendezvényt is csak úgy tarthatunk, ha du. 5-ig befejezzük. Jelenleg ennyi tehát Esztergomból. Mire ezek a sorok olvashatók lesznek, megszűnik az árvízi veszély is, amely négy évtizedig fenyegette a „lenti”, a szigeti könyvtárat, és most (2013. jún. 7., 14.33) lélegzetviasszafojtva várja a város a soha nem látott mértékű tetőzést. Könyvtárunkat azonban most más veszélyek fenyegetik. Talán azok is elvonulnak majd, mint a szennyes áradat. Reméljük, nem jóvátehetetlen károkkal a nyomukban. Reméljük.

Várady Eszter

(Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom)

Rövid hírek

Könyvek a felvidéki Királyhelmecek

Dr. Zvolenszky Gabriella, a Királyhelmecei Kulturális Központ igazgatója 2013. február 7-én, a KATALIST-en közzétett levelében segítséget kért könyvtárunk állományának gyarapítása érdekében.

Dokumentumállományuk egy része fizikailag elhasználódott és tartalmilag elavult könyvekből áll, ezt szerették volna új, aktuális irodalommal frissíteni. E levél hatására könyvtárunk egy széleskörű felhívást tett közzé, amelyben vállaltuk a könyvgyűjtő akció lebonyolítását. Magánszemélyeken kívül több kiadó is támogatta a gyűjtést. A rövid egy hónap alatt összegyűjtött dokumentumokból szakmai szempontokat

figyelembe véve kb. 1200 dokumentumot (könyv, CD, DVD) dobozoltunk be, s ezeket április 17-én egy helyi vállalkozó felajánlásával sikerült elszállítani Királyhelmecekre.

Könyvbemutató

Könyvtárunk közös szervezésben a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesülettel a könyvének bemutatójára várta az érdeklődőket. A szerző és a kérdező **dr. Horváth Gáborné**, két alkotó, nyugdíjas tanárember. Vércse Miklós könyve szép, színes kivitelű várostörténeti dokumentum, műfaja képeslapalbum. Időben pedig 1895-től 2005-ig tartó 110 év / 110 képeslap kétnyelvű gyűjteménye. Településtörténetet, korabeli épületeket, köznapi életképeket, ide-oda mozgó történelmi eseményeket, elfelejtett tudnivalókat tartalmaz.

Számítógépes felhasználóképzés

Könyvtárunk március 4-től április 25-ig 6x6 órás, ingyenes képzést szervezett a számítógép-használatban kevésbé jártas „ezüstgeneráció” számára. A képzésen 21 fő vett részt. Célunk az volt, hogy az idősek és a kezdők bátran, félelem nélkül merjenek belevágni a számítógépes világ

felfedezésébe. A virtuális valóság bemutatását kolléganőnk, **Marcali Marianna** végezte, aki lépésről lépésre vezette végig a résztvevőket az internet kimeríthetetlen univerzumában. Az elektronikus levelezésről, a hivatalos ügyek intézésének megkönnyítéséről, az információszerzés korszerű módszereiről,

és még számtalan témakörrel kaphattak hasznos információkat a lelkes résztvevők.

Muravidék 21. szám – folyóirat-bemutató a Helischer József Városi Könyvtárban

A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE) megalakulásától kezdve (1997) igen változatos és színvonalas művészeti eseményekkel gazdagítja Esztergomot. Az Európai Unió által is értékelt nemzetközi tevékenység mellett a hazai programhelyszínek közül az esztergomi könyvtár kiemelkedő szerepet játszik. 2013. május 13-án, hétfőn délután tartotta az MBKKE képzőművészetéről, irodalomról és kulturális létformákról szóló, legújabb folyóiratszámának bemutatóját. A 21. szám kiemelt témája Sinka István költői pályafutásának több szempontú elemzése volt, erre utal a lapszám tematikus címe: **A por fia**. A folyóiratszámot **Ghyczy György és Péter László** grafikái díszítik.

Szűcs Katalin
(*Helischer József Városi Könyvtár,*
Esztergom)

Tata

Emlékek szárnyán

A színház csodálatos világa elevenedett meg előttünk, kavarogtak a régi emlékek, nagy nevek, képek, amint **Tarr Mari**, a Madách Színház sűgőja felidézte az elmúlt ötven év színházi előadásainak élményeit, **Dunai Tamás** színművésszel közösen. 2013. május 15-én, a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár *Egy csészényi hang* című előadásának első perceiben a Menner Bernát Zeneiskola növendékei: **Jakabovics Jonatán, Herczog Richárd, Gubicza István, Vörös Eszter, Hornyák Áron és Nagy Krisztina** magas színvonalon muzsikáltak. Az utánuk fellépő hivatásos művészeket már a zene által megteremtett kellemes hangulat fogadta. **Dunai Tamás** színművész, aki az ország egyik legismertebb előadója, nemcsak versmondói erényeit csillogtatta az est folyamán, hanem kiváló klarinét játékosként is bemutatkozott nekünk. Egy-egy vers végén, szinte fokozva annak érzelmi tartalmát, zenélni, improvizálni kezdett hangszerén, többszörösére növelve ezzel a vers ránk gyakorolt hatását. **Tarr Mari** ontotta magából az anekdotákat, apró epizódokat, mesélt színházi kulisszatitkokról. Energikusan, remek előadói készséggel megáldva, bő humorral és szellemességgel, sokszor megkönnyeztető érzelmességgel idézte fel a régi, nagy művészek alakját, szokásait. **Márkus László, Mensáros László, Darvas Iván, Domján Edit, Dajka Margit, Ruttkai Éva, Latinovits Zoltán, Bessenyei Ferenc, Tolnay Klári, Páger Antal** alakja mind-mind felvillant előttünk egy-egy érdekes történetben. **Dunai Tamás** jó közönségként derült, vagy hatódott meg az

előadott epizódokon, a legszebb színpadi alázat példáját szolgáltatva ezzel számunkra. A legnehezebb dolog „jól figyelni” a partnerre, fókuszálva ezzel a figyelmet, fenntartva a közönség érdeklődését a beszélő iránt. A nézők jó része még hallgatta volna tovább a műsort, de elrepült a másfél óra észrevétlenül, mint ahogyan észrevétlenül, de folyamatosan halványodnak emlékezetünkben ők, a tegnap megidézett, régvolt, nagy művészek. **Omar Khajjam** sorai illenek ide: „ma még miénk a hír, s holnapra kiejt rostáján az Emlékezet!” Hogy ez minél később történjen meg, ahhoz hatalmas segítség volt a tegnapi kiváló előadás. Köszönet érte **Tarr Marinak** és **Dunai Tamásnak!**

Petrozsényi Eszter
(Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata)

Könyves Szerda Ide-átról

Egy író. Egy Kölcsey-díjas író. Egy 81 éves író. Egy mű: *Ide-át* címmel, mely **Pribojszky Mátyás** ötödik könyve. A 90-es évek óta publikáló citeraművész új könyvének bemutatója a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár zsúfolásig megtelt olvasótermében zajlott május 22-én, a *Könyves Szerda* című kulturális programsorozat soron következő alkalmán.

Az író barátként köszöntötte az egybegyűlteket, hiszen életútja során olyan sok embert gyűjtött maga köré

szeretetével, intelligenciájával, önzetlenségével, hogy azok bizony egy nagyobb terem széksorait is szépen megtöltötték. A nézők között ott tisztelhattuk Tata polgármesterét, **Michl Józsefet** is, akit **Pribojszky Mátyás** megajándékozott az új kötettel. A városi könyvár nyugdíjas és aktív könyvtárosai közül is többen kíváncsiak voltak az *Ide-át* című kötet bemutatójára. Az eseményt **Márkusné Sinkó Ildikó** – a könyvtár vezetője – nyitotta meg kedves, baráti szavaival. **Pribojszky Mátyás** először a *Veronika gyermekei* című regényéről mesélt érzelmesen és figyelem felkeltően, majd felesége,

Petrozsényi Eszter színművész olvasott fel nagy átéléssel egy izgalmas részletet a műből. A közönség vidám kacagásokkal díjazta a humoros szituációkban bővelkedő történetet. Ezt követően az író közvetlen hangon, jókedvűen beszélt könyve második részéről, az *Odaát* című elbeszélésről. Ebből is hallhattunk egy kis részletet, melyet a közönség tapsviharral jutalmazott. A programot *Az első alma* című novella felolvasásával zárta a művészházaspár, mely vidám csattanójával meghozta a várva várt sikert a nézők körében. Az író zárszavában köszönetet mondott a jelenlévő **Ruda Gábornak**, a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület elnökének könyve kiadásáért.

A rendezvény után lehetőség nyílt az újonnan bemutatott könyv megvásárlására is, amellyel sokan éltek. Nem mondtak le ők a dedikálásról sem, így **Pribojszky Mátyás** asztalánál türelmesen vártak

megkaphassák a szerző kedves szavait immár a saját példányukba. Hogy mai divatos szóhasználatlalt éljek, ide „átjött” az író megnyerő személyisége, sokszínűsége, bölcsessége, humora, a mai napig is tartó élet és olvasói iránt érzett szeretete.

Dományi Zsuzsa
(Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata)

Kamaszok és a tévutak

Minden szülőnek megrázó hallani, hogyha gyermeke „rossz társaságba keveredik”. Ettől már gyakran csak egy lépés az apróbb kihágások elkövetése, majd a csoportos garázdaság vagy erőszak, betörés, rablás. Mindezek büntetőjogi kategóriák és az elkövetőnek felelősségre vonással kell számolnia. A *Kamaszpanasz* szombati előadásán, 2013. április 20-án délelőtt, **dr. Konráth Attila** beszélt a serdülő korosztályt érintő büntetőjogi hatáskörbe tartozó esetekről. A gond kiindulópontja – itt is, mint a legtöbb viselkedési probléma esetén –, a szűkebb környezetben is kereshető. Nem születik eleve bűnözőnek senki sem. A szeretet, a figyelem hiánya, a szűkös körülmények mind előidézhethetnek olyan viselkedést, hogy a fiatal az otthontól távol, barátok között, más közegben keresi a boldogulását. Ha a szülők nem elég törődőek, későn veszik észre a bajt, gyakran túlságosan későn. Amikor már „ügy” lett belőle, nehéz visszafordítani az eseményeket és a fiatal lelki torzulásait orvosolni. A javító-nevelő intézetek belső világa sem a

zavartalan, békés fejlődést szolgálja, az erővonalak mentén kialakult érdekcsoportok egymás közötti rivalizálása újabb nehézségek elé állítja az oda bekerült serdült. Sajnos a legtöbb fiatal, sőt szüleik sincsenek tisztában azzal, hogy a bírósági tárgyalás elkerülhető! Ha az elkövető vallomást tesz, mód van a büntetés felfüggesztésére és akkor nem kerül prius az illető neve mellé. A mai világban erkölcsi bizonyítvány nélkül elhelyezkedni szinte lehetetlen, márpedig a priusos ember nem kaphat erkölcsi bizonyítványt. Vitathatatlan, hogy a gazdasági körülmények is közrejátszanak a bűnözés előretörésében, de nem kizárólag azok felelősek érte. Igaz, hogy az ország legszegényebb területei vezetnek a fiatalok bűnözési statisztikájában, ám a kiváló körülmények között élők között is jócskán előfordulnak büntetendő cselekmények. Míg az előbbi csoportban főleg a garázdaság, betörés, lopás, addig az utóbbinál a kábítószerrel való visszaélések az inkább jellemzőek. Az időben felállított korlát, a folyamatosan éreztetett szeretet, az önbizalmat növelő dicséret, s a szabadidő eltöltésének okos megszervezése mind-mind segítenek abban, hogy gyermekünk elkerülje a súlyos élethelyzeteket. Nagyon fontos tudni, kikkel barátkozik, kik a példaképei, mikor, milyen társaságban és hol tölti szabadidejét. Ennek ellenőrzése a szülő talán legfontosabb feladata a gyermekből felnőtté válás nehéz ideje alatt.

S. N. (Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata)

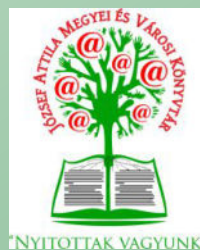
Híd, mely a felnőttkorba vezet

Mindig örömteli élmény, amikor egy tapasztalt, kitűnő szakember megtalálja a közös hangot a „nehezen kezelhető”, serdülő korosztállyal. Ennek voltunk tanúi a *Kamasz panasz* legutóbbi találkozásán, 2013. május 4-én, szombaton, a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban. A meghívott előadó **dr. Kígyós Éva** pszichológus, antropológus, aki az említett élményt adta a hallgatóságnak. Finoman, nagy bölcsességgel és empátiával szólt a fiatalokhoz, és készítette őket egyre összetettebb megnyilatkozásokra. Együtt formálták az előadást. A doktornő, mint irányító és a fiatalok, akik fokozatosan feltárták az őket foglalkoztató kérdéseket, s ezáltal alkotó részeseivé váltak a délelőtnak. A válaszok, melyeket hallottak, nem voltak babusgatóan kíméletesek, ám konkrét fogódzót is kaptak, kézzelfogható módszereket a tanuláshoz, vagy bizonyos nehéz élethelyzetekben való viselkedéshez. A gyermekéért aggódó szülő sokszor indulattal telten kérdez, felelősségre von, s ennek megfelelően a gyerek válasza „szemtelenül agresszív” lehet. Egyikük sem azt mondja, ami valójában benne zajlik: a szülő nem az aggodalmát fejezi ki, hanem támad, a gyerek pedig – mivel jól tudja, hogy hibázott – szintén agresszíven reagál. A szemtelen válasz a gyávaaságból eredő támadás. Nagyon nehéz a megfelelő hangot megtalálnunk, amikor érzelmileg érintettek vagyunk és indulati helyzetet élünk meg. A kamasz létet hídként lehet felfogni. Valahonnan vezet valahová. Hogy milyen az a híd, az attól függ, eddig mit élt meg az illető. Tehát az eddigi élete befolyásolja az illető jövőjét. Kamaszként az ismeretek halmozása, vagyis a tanulás a legfontosabb feladat. Ez nem csak szóvirág. Ha adott pillanatban nem is ismerjük fel a tananyag fontosságát (Mikor lesz erre nekem szükségem az életben?), felnőttként rájövünk annak döntő szerepére. Nem is konkrét tananyagra, de a gondolkodás kifejlesztésére, a kreativitásra, a helyzetfelismerésre, a problémamegoldó képességre, különböző élethelyzetek sikeres kezelése, és még sok egyéb hasonló dolog függ attól, hogy a kamasz

kifejlesztette-e magában a tanulás képességét. Ahogyan a testet, az izmokat edzeni kell, úgy kell az agyat is képessé tenni a későbbi nagy feladatok elvégzésére. Számítalan csodálatos dolog vesz körül bennünket. Meg kell keresni azt az egyetlen dolgot, melybe beleáshatjuk magunkat, és akkor máris hatalmas feladatok elvégzésére leszünk képesek. Célt kap az életünk. Nem kell ahhoz feltétlenül zseninek lenni, hogy maradandót és jelentőset alkosson valaki. Ha a számára érdekes területet megtalálja: boldog ember lesz. De érdektelenül, cél nélkül nem lehet értékes, boldog életet élni. Ez a serdülőkor legfontosabb teendője. A humort sem nélkülöző előadás azzal a tréfás biztatással zárult, hogy vigasztalódjon a szülő: ez az állapot is el fog múlni, a serdülő felnőtt, és mint egy betegséget, lerázza magáról azt a sokszor kibíratatlan, nyegle viselkedését. Addig azonban az a dolga, hogy feszegetse a maga korlátait, lázadjon és megalapozza a saját majdani személyiségét.

Petrozsényi Eszter

(Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata)

Házunk tája
Ez történt a József Attila
Megyei és Városi Könyvtárban

Csillagok, csillagok szépen ragyogjatok!

Galaktikus utazás a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya és a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, Székesfehérvár *TÁMOP-3.2.4.B-11/1-2012-0003 „Olvass velünk, olvass többet”* című közös projektje keretében megvalósuló *Ökö-Esték* programsorozat vendége **Moczik Csaba**, amatőr

Megyei könyvtárkép

csillagász volt 2013. április 22-én. A hallgatók közt nem csak a felnőttek és idősebbek, de a gyermekek is képviseltették magukat, akik nagy érdeklődéssel figyelték az előadó képes beszámolóját. **Moczik Csaba** előadását csillagászat-történeti információkkal kezdte, majd beszélt a Naprendszer bolygóiról, holdjaikról, a csillagképekről és a csillaghalmazokról. Az előadás bevezetőjében az asztronómia történetéből kaptunk egy gyors, ám lényegre törő áttekintést. Amióta az ember megvetette a lábát a bolygón, azóta csodálattal és misztikus vágyakozással, néha pedig félelemmel telve nézte az őt körülvevő égboltot. Hiedelmei szerint a saját arculatára próbálta szabni az égi objektumokat, jelenségeket, különböző emberi és állati tulajdonságokkal ruházta fel őket.

Vágyakozott az elérhetetlennek és megfoghatatlannak tűnő világmindenség megismerésére, és ebben a fokozatosan fejlődő tudományt hívta segítségül. Így mára már sokkal többet - bár még nem eleget - tudunk arról, hogy a „Nagy Bumm” után hogyan is alakulhatott ki a mai természeti világképünk, benne a galaktikus otthonunk, a fizikai világmindenséggel.

Ezt követően szűkebb hazánk, a Naprendszer bemutatásával folytatta. A Nap körül kilenc nagybolygó kering a mai ismereteink szerint, amelyek a Naptól mért távolságuk sorrendjében: a Merkúr, Vénusz, Föld, Mars, Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptunusz és végül a Plútó. A Tejúton kívül még kb. 800 milliárd galaxis található, de arra továbbra sincs bizonyíték, hogy a Földön kívül máshol is lenne intelligens életforma. A Tejúthoz legközelebbi és legnagyobb galaxis az Androméda-köd, amely nagyon fényes és tiszta éjszakákon szabad szemmel is látható.

A csillaghalmazok, csillagok gravitációs összetartozó csoportja, amelyeknek két fő típusa a gömbhalmaz és a nyílthalmaz.

A nyílthalmaz csillagainak száma 100-1000 nagyságrendben van. Körülbelül 1500 ismert nyílthalmaz létezik, de számuk elérheti a tízezret is. Mivel kevés csillagot tartalmaz, és a szomszédos csillagok hatására a

halmaz fokozatosan „szétesik”, csillagai távolodnak egymástól. A leghíresebb nyílthalmaz a Fiastyúk, melynek nemzetközi elnevezése: Plejádok. A Plejádok, a Bika csillagkép része és elsősorban késő ősszel és télen látható. A csillagképek közül említésre került még az Orion, amelynek leghíresebb objektuma az Orion-köd, és szabad szemmel is látható. Egy másik érdekes csillagkép a Hattyú, amelynek legfényesebb csillaga a Deneb, kékesfehér színű óriáscsillag. A csillagképben található a sejtelmes alakú Fátyol-köd, amely egy felrobbant csillag maradványa és csak távcsövekkel figyelhető meg. Az elhangzott számos érdekes információt követően kiderült az is, hogy Napunknak van még kb. 5 milliárd évre való üzemanyaga, valamint az is hogy az Andromeda Galaxis rohamosan közelít felénk, és egyszer majd a Tejúttal való találkozása, összeütközése során egy újabb szupergalaxis jön létre. De akkor már hol lesz a mai értelemben vett ember? Vajon akkorra már elsajátíthatjuk a csillagok közötti gyors utazás technikáját, és talán benépesíthetünk más, hasonló bolygókat is, mint amilyen a Földünk? Persze előbb még a saját házunk táján kellene r

endet tennünk, ehhez pedig a legfontosabb lépés, hogy megtanuljunk harmonikusan együtt élni a természettel és bolygónkkal, a Földdel.

Nász János – Pálmai Éva
(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Öko-est: Wolf László - Hagyományaink és örökségünk a mozgáskultúrában 2013. május 11.

A világegyetemünk működése és így minden tevékenységünk a változáson, a mozgáson, vagyis egyfajta kozmikus törvényszerűségeken alapszik. A helyváltoztatással, mozdulatainkkal, energiát hozunk létre, energiát veszünk magunkhoz és küldünk ki, úgymond kapunk-adunk, energiát cserélünk. A régiségben tisztába voltak elődeink azzal a hermészi alapelvvel: „ahogy fent, úgy lent, ahogy kint, úgy bent”. Vagyis az emberiség saját magán keresztül is képes megismerni a kozmikus világrend törvényszerűségét, mivel önmaga is az univerzum egyfajta mikro változata. Ezért is van az, hogy egykor nagy jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy a testiség-szellemiség-lelkiség harmonikus hármasságának megfelelően, az emberek a mitologikus, mágikus, szakrális szempontjaik szerint beleépítsék a mindennapjaikba a fizikai cselekvésük mozdulatsorait. A kozmikus ritmus használata és ismerete így őrződött ezek ezután a rituálékban, a társas összejövetelekben, népszokásainkban, hagyományainkban, amelyet később az írásbeliség, mint művészeti rendezőelvet vett át. Míg máshol a rejtve létezett mester és tanítványi láncolaton keresztül, a modern világban, az egészségét kereső emberiség egy része újra felfedezte a kozmikus szív dobbanásait magának, és használatába vette. Így a Kozmikus ritmus

ismerete most is megvan sok mindenben, és megtestesül a dalban, a zenében, a táncban, a mozgásművészetekben, sportban stb., de mindegyik több annál, mint egy kikapcsolódás, szabadidős tevékenység, szórakozás.

Nász János

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Kiállítás Népház Úti Fiókkönyvtárunkban

Szinte napra pontosan egy éve nyílt **Sulyok Teréz** festőművész kiállítása Népház Úti Fiókkönyvtárunkban, az akkor még Városi Könyvtárban. A művésznő akkor felvetette annak lehetőségét, hogy mivel ő több generáció számára tanít rajzot, festést, alkotást, szívesen bemutatná olvasóközönségünknek tanítványai munkáit. Ezt valósítottuk meg idén, május 16-án, amikor megnyitottuk fiókkönyvtárunkban a tatai Menner Bernát Zeneiskola Festészeti Tanszakának a Tatai Festőkörrel közös kiállítását. Érdekes összeállítást láthatunk: óvodástól a nyugdíjasig mindenféle korosztály képviselteti magát különböző festészeti technikákban. Vannak akril, és selyem munkák, óvodások által festett tányérok, pólók.

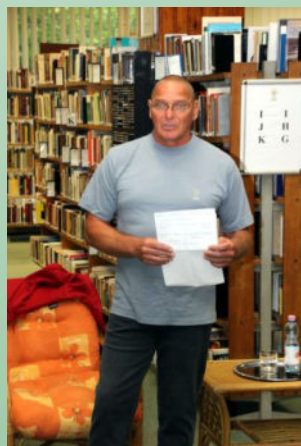
A megnyitón **dr. Voit Pál**, könyvtárunk igazgatója mondott köszöntőt, majd a vendégek mintegy 30 fős taborának kedvére villantotta meg egy szám erejéig - ezúttal – furulya játékát az egyik festőpalánta, **Milinte Violetta**.

Az alkotásokat **Sulyok Teréz** művészeti vezető ajánlotta figyelmünkbe.

Arra a kérdésre pedig, hogy tetszik-e a látogatóknak a kiállítás, a választ legjobban anya és pici lánya vendégkönyvünkbe való bejegyzése illusztrálja.

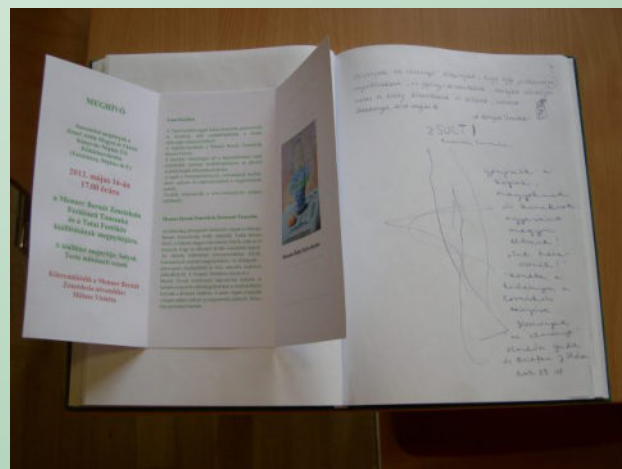
Nagy Edit

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

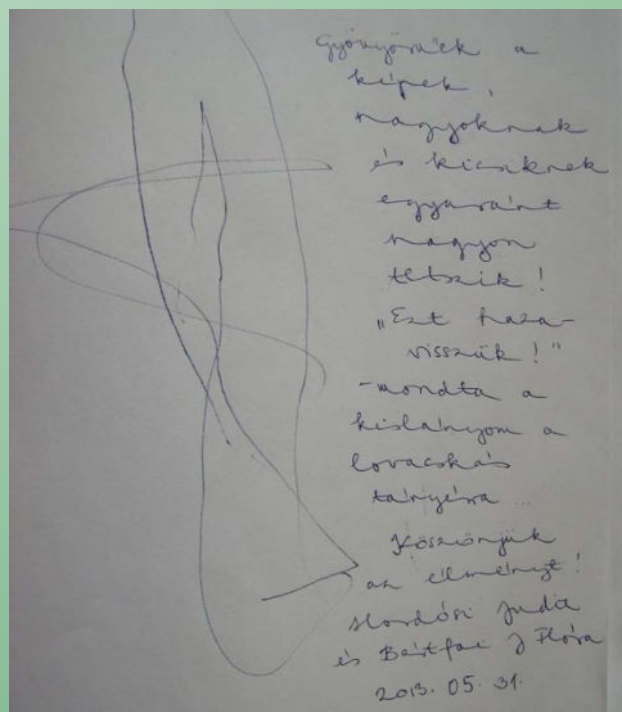

Dörnyei Zsolt
(óvodás)
pasztellképe

Katonáné Tóth
Judit
(Tatai Festőkör)
olajfestménye

A Vértes és Gerecse természeti kincsei barlangász szemmel – Juhász Márton előadása a JAMK-ban

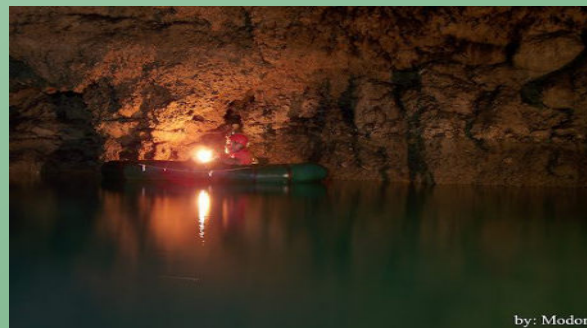
2013. május 27-én a József Attila Megyei és Városi Könyvtár *Öko-esték* című rendezvényt sorozatának újabb előadása keretében a Vértes és a Gerecse meredélyein, lankáin sőt gyomrában barangolhattunk – legalábbis képzeletben. Túravezetőnk **Juhász Márton** barlangtani referens volt, a Gerecse Barlangász- és Természetvédelmi Egyesület képviselőjében.

Képzeletbeli kirándulásunk során a Vértes-hegységből indultunk, mely – ki gondolta volna – valamivel több, mint 100 barlangot rejt felszíne alatt. Még a szakemberek is sokáig azt feltételezték, hogy a hegységet felépítő dolomit nem alkalmas a barlangok kialakulására. Furcsa mód egy tájromboló tevékenység, a hegységben gombamód szaporodó kőfejtők üzemeltetése járult hozzá a hegyvidéki üregek többségének felfedezéséhez. Az egyik, 1971-ben feltárt barlang, melyet közelebbről is megismerhetett a hallgatóság, a Nagy-Somlyó-hegyen található, a körülbelül 120 méter hosszú és 27 méter mély Vértessomlói-barlang, mely meleg vizes kialakulású. Erről tanúskodnak szép, táblás barit képződményei, melyek egyedülállóak. 2001 óta fokozottan védetté nyilvánították. Képzeletbeli utunk során a Vértes legjobban ismert barlangját, a Guba-hegyen található Csákvári-, más néven Bárócházi- vagy Esterházy-barlangot ismerhettük meg közelebbről. E képződmény fő nevezetessége, hogy 7-8

millió évvel ezelőtt üledécsapdaként működött, melynek következtében értékes ősmaradványokat őrzött meg az utókor számára. Az itt előkerült háromujjú ősló, lajhár, ősoroszlán maradványai tanúsítják, hogy sokkal melegebb éghajlat uralkodott a területen a miocén korban. A nemzetközileg is elismert és számon tartott barlang – noha 1982 óta fokozottan védett, - szabadon látogatható a turisták számára.

A Gerecse felé folytatva fiktív túránkat, Tatára érkeztünk, melyet nemcsak a vizek városának, hanem a barlangok városának is lehetne nevezni. A Megalodus-barlang a Kálvária-dombon szintén a kőbányászatnak köszönheti felfedezését, és arról nevezetes, hogy félgömbös kalcidkiválások és szívkaagylók (megalodusok) kövületei díszítik. Sajnos ezek a szépségek már egy ideje nem láthatók, mivel az elmúlt tíz évben a visszatérő karsztvíz elborította az ősmaradványokat tartalmazó kőfolyosót. Az Angyal-forrási-barlang, Tata másik híres felszín alatti értéke, az Angol parkból nyílik. Az 1960-as évekig forrásként működött, majd a karsztvíz szintjének csökkenésével vált kutathatóvá. 1983-ban a Megalodus Barlangkutató Csoport és a Kuny Domokos Múzeum közös kutatása révén szisztematikus feltárás folyt itt, melynek eredményeként kőbalták, közel 5000 kerámiatöredék, pénzérmék járultak hozzá Tata történelmének feltérképezéséhez. Hála a jól szervezett szakmai munkának, a barlang és a kincsei időben feldolgozásra kerülhettek. A karsztvíz ugyanis újra utat keres magának a barlangban, és az elmúlt 15 évben legalább 20 métert emelkedett a barlang körte alakú

by: Modor

Megyei könyvtárkép

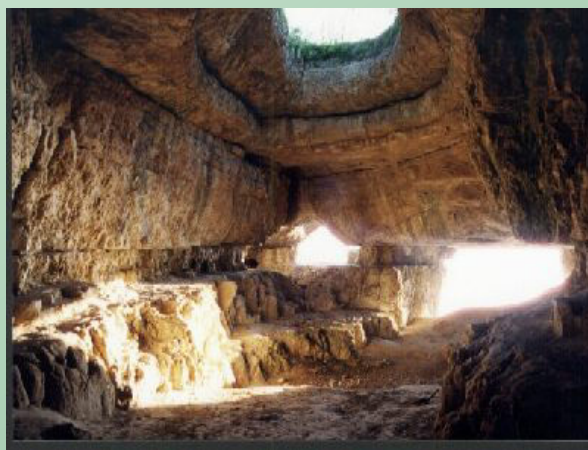
üregében. A vízszint emelkedésének köszönhetően még abban is reménykedhetünk, hogy a barlang visszanyeri eredeti funkcióját, azaz meleg vizű forrástavat fog táplálni, mint a 20. század elején. Ekkor ugyanis a mai Pálma Szálló mellett elterülő forrástavacska egyik jellegzetessége volt a tóban feltörő, meleg vizű forrás, mely a felszín fölé emelkedve derékvastagságú természetes szökőkútként működött, és a tóban álló angyaliszoborról kapta a nevét. A Gerecse hegység közel 500 barlang otthona, melyek közül körülbelül 100 jelentősebb méretű. Keletkezésüket tekintve a barlangok között vegyesen találunk leszivárgó, hideg vizes és feltörő, meleg vizes barlangokat. Közülük négyet ismerhettünk meg az előadás segítségével.

A hasonlósága miatt a Szelim-barlang unokatestvérének tekinthető Jankovich-barlang az Öreg-kő tetején található. Nemcsak abban egyezik a Szelim-barlanggal, hogy nagy bejárata és hegytetőre való felszakadása van, hanem jelentős régészeti lelőhely is. Legjelentősebb lelet-együttese a pattintott kőkorszakból való, melyet sokáig a bükki Szeleta-barlangban előkerült eszközökhöz való hasonlósága miatt helytelenül dunántúli szeleta-kultúrának neveztek. **Vértes László** végzett az 50'-es években „tisztázó” ásatásokat, és bebizonyította, hogy az itt talált leletek önálló kultúrát alkotnak, s ettől kezdve a tudományos közvélemény jankovich-kultúraként tartja számon az itt előkerült leleteket.

A Nagy-pisznicei-barlang a természetjárók előtt nem ismeretlen nagy-pisznicei bányánál található, ahonnan valószínűleg már a római kortól egészen a XIX. századig bányászták a pizskei márványt. Ez a valójában jura-kori mészkő márvány hatású rajzolata miatt lett középületek időálló és szép építőeleme. A hegy közel 30 barlangja közül a Nagy-pisznicei-barlang körülbelül 600 méter hosszúságú és cseppkőképződményeiről ismert. Nem hiába nevezik Bőregér-lyuknak is, mivel egykor gazdag denevérállománnyal és guanóréteggel büszkélkedhetett. Az 1950-es években még 3-4-5000 denevér élt itt. De a 60'-as, 70'-es években számuk a vegyszeres rovarirtás miatt jelentősen megfogyatkozott. Olyannyira, hogy az aggteleki munkatársakkal közös program keretében

kétségbeesett erőfeszítést tesznek a helyi szakemberek – köztük előadónk, **Juhász Márton** is – a denevérfajok visszatelepítése érdekében. Reméljük, munkájukat siker koronázza.

A Szelim-barlangot talán minden helyi lakos ismeri. Valószínűleg gyakori célpontja a családi túráknak, és bizonyára sok tatabányai „vonszolta fel” gyanútlan rokonait, barátait a hegyre vezető lépcsősoron, hogy a Turul emlékmű után a Szelim-barlanggal is eldicsekedhessen.

Az 1930-as években **Gál István** vezetésével indult el itt a régészeti feltárás, de módszeres kutatására 1974-től nyílt lehetőség. A gazdag leletanyag a pattintott kőkorszaktól a csiszolt kőkorszakon át, bronzkori, vaskori, római kori és honfoglalás korabeli időkből származik. Nemcsak szerszámokat, kerámiatöredékeket, de a barlangi medve maradványait és emberi csontokat is találtak a kutatók. Az utolsó barlang, melyet bejártunk képzeletbeli utunk során, a Felsőgallán található Keserű-hegy vagy Veres-hegy egyik földalatti ürege. Az itt folyó bányaművelés – mely napjainkban is nagy volumenben folyik – 1976-tól máig 25-26 barlangot tett feltárrtá. A Keserű-hegyi barlang 115 méter mély és 600 méter hosszú. Az 1976-ban megtalált barlang szép borsóköveiről ismert, de baritos ásványkiválásai is vannak. Képzeletbeli túránk itt ért véget. Noha nem hallottuk az erdei madárfüttyöt, és az erdők dús illatát sem

lélegezhettük be a másfél órás előadás alatt, Juhász Márton értő kalauzolása valamint a barlangokról és ásványokról készült fotók nézegetése hozzájárult ahhoz, hogy sok és hasznos információhoz jussunk a „Vértes és a Gerecse természeti kincseiről barlangász szemmel”.

Feketsné Kisvarga Anita

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Zöldellő Egyház – Nyolc vallás a jövőért

A *Ma és Holnap* című magazin kiadójának első könyve jelent meg idén tavasszal *Zöldellő Egyház* címmel. A „könyvbemutató országjárás” egyik állomása a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban volt 2013. június 3-án.

Az író-olvasó találkozót **dr. Voit Pál**, a megyei könyvtár igazgatója nyitotta meg, aki elmondta, hogy két okból is támogatta a könyvbemutató megszervezését. Egyrészt azért, mert a könyv témája illeszkedik a könyvtár által lassan három éve felvállalt küldetéshez: az olvasók ökoszemléletének alakítását célzó törekvéshez. Másrészt a könyvtár a rá jellemző nyitottsága miatt is örömmel adott alkalmat a

könyvbemutatónak, mely nyitottság megtestesül mind a nem hagyományos szolgáltatások körének kiterjesztésében, mind pedig az intézmény kapcsolatrendszerének szélesítésében, ami az egyházi szervezetek felé történő nyitást is magában foglalja.

Az író-olvasó találkozón a könyv megálmodója, **Scodnik Kinga**, és a fotókat készítő **Németh Gábor** beszélgetett a helyi egyházi vezetőkkel az egyházak környezetvédelemmel, fenntarthatósággal kapcsolatos vélekedéséről, a természet egyházi liturgiában való

megjelenéséről. A beszélgetésre a Keresztény Értelmiségi Szövetsége Tatabányai Szervezetének elnöke, **Pap István** meghívta **Simon Pétert**, a Gallavölgyi Egyházközségek plébánosát, **Hamar Lászlót**, az óvárosi református gyülekezet lelkészét, és **Schermann Gábort**, evangélikus lelkészt.

A beszélgetés során minden vendég egyet értett abban, hogy az egyházak alapvetően természetközeli gondolkodásra, az Istentől kapott környezet megóvására hívják fel a hívők figyelmét. A gyakran a környezetszennyezés számlájára írható természeti katasztrófák áldozataiért szóló imádságok, a karitatív munka mind-mind szemléletformáló erővel bírnak. Minden egyházi vezető beszámolt arról is, hogy szemégyűjtési akciók szervezésével, kiadványok készítésével vagy kirándulások alkalmával próbálják az ember és a természet közötti helyes viszonyról való tudást átadni, a környezettudatos viselkedést kialakítani a gyermekek körében.

A könyvbemutató második felében a könyv alkotói arról beszéltek, hogy milyen sokat tanultak a vallási toleranciáról a könyv készítése során. Minden vallás felé nyitott szívvel, előítéletektől mentesen kellett közeledniük ahhoz, hogy pontos képet rajzolhassanak a vallások, az egyházak és a természet kapcsolatáról.

A *Zöldellő Egyház* című könyv összesen 8 interjút tartalmaz 8 egyházi vezetővel. A könyvben felvetődő kérdések között szerepel például, hogy milyen módon reagál az adott egyház a természeti katasztrófákra, vagy hogyan vélekednek az egyes egyházak Isten által az emberekre bízott feladatokról a Földdel, az élővilággal kapcsolatban,

milyen kapcsolódási pontok vannak a vallás és a természet között stb. Mindemellett az olvasók megismerkedhetnek az egyes egyházak környezetszennyezésre, természetvédelemre vonatkozó speciális válaszaival is. Így olvashatunk az Ökumenikus Ifjúsági Iroda által szervezett „72 óra kompromisszum nélkül” című programról, vagy a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Presbitériuma által 2008-ban alapított Ararát teremtsévédelmi-ökológiai munkacsoportról, amely a teremtett világ iránti keresztényi felelősségre hívja fel a figyelmet. **Frölich Róbert** főrabbi megismerteti az olvasókat a Tórában említett hét kiemelt növényről, melyek Izrael dicsérendő termékei. A Hit Gyülekezetéről megtudhatjuk, hogy évente rendez erdei iskolákat. Olvashatunk arról is, hogy a Magyarországi Muszlimok Egyháza minden évben csatlakozik a Föld Órája elnevezésű kezdeményezéshez. **Sölétormos Jenő**, a Krisna-völgy alapítója pedig arról a tervéről is beszél a vele készült interjúban, hogy keresi az együttműködési lehetőségeket más ökofalvakkal, környezettudatos kezdeményezésekkel. **Ming Lai** mester, a Magyarországi Kínai Chanbuddhista Egyház apátja többek között arra irányítja rá a figyelmet, hogy aki a belső világának gazdagítására törekszik, az a környezetére is vigyáz. A könyv olvasása során arra a meggyőződésre juthatunk, hogy a természet védelme iránti elkötelezettség minden vallás és egyház számára fontos, de a felelősen gondolkodó emberektől sem lehet idegen függetlenül attól, hogy hívó vagy nem hívó emberről beszélünk. A cél ugyanaz: a kölcsönkapott Földet megőrizni az utódok számára, az emberi meg gondolatlanság miatti környezetkárosítást visszafordítani, s gyermekeinket is erre nevelni. Amikor az emberiség ehhez a célhoz vallási, etnikai határokat is át tud majd lépni, nemcsak egy szebb és élhetőbb környezetet fog kialakítani, hanem magasabb szellemi és etikai szintre is fog lépni.

Feketsné Kisvarga Anita
(József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya)

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár az ünnepi könyvnapon

2013. június 8-án, szombaton könyvtárunk is részt vett a Tatabánya Pont Rendezvényszervező és Turisztikai Iroda által megrendezésre kerülő *I. Tatabányai Ünnepi Könyvnap, Mackó és Gyermekekönyv Illusztrációs Kiállításon* Tatabányán, a Fő téren.

Bár a téren jelen voltak a helyi könyvkiadók és a könyvterjesztők is, a könyvnap idén még inkább hasonlított egyfajta meghosszabbított gyereknapra, mintsem könyvfesztiválra.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár beiratkozási akcióval várta a játékos kedvű érdeklődőket. Egy, a Fő téren és környékén található szabadtéri nevezetességek felkutatására buzdító feladatsort kitöltése esetén 50%-os kedvezménnyel iratkozhattak be egész évre leendő olvasóink.

A könyvtár standja mellett felállított kis asztalnál macis könyvjelzőket készíthettek a gyerekek, illetve tetszés szerint rajzolhattak, színezhettek. Egy kis kiállítást is megtekinthettek saját kiadványainkból az érdeklődők.

A „Cserélj könyvet könnyedén” című akciónkban az olvasók megunt vagy feleslegessé vált könyveikért cserébe vihettek az állományunkból leselejtezett könyvekből!

A gyermekek számára készített *Népmese-TOTÓ* helyes

kitöltése után apró ajándékot adtunk.

Könyvtárunk az „Ügyességi medvepróba” első állomásán is megtalálható volt a könyvnapon, még hozzá Kormos István születésének 90. évfordulójára emlékezve egy *Vackor-TOTÓ-val*.

Reméljük, hogy sok más rendezvény mellett az *Ünnepi könyvnap* is könyvhétte fog terebélyesedni az elkövetkező években Tatabányán, és alkalmunk lesz még részt venni és a könyvtáros szakmát képviselni ezen a városi eseményen.

Feketsné Kisvarga Anita

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Dr. Tóth Ferenc: Kártevők a természetben és a társadalomban - Öko-Esték sorozatunk júniusi előadásáról

Élményszámba menő és nagyon is aktuális előadást hallhatott a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár közönsége, június 17-én, **Dr. Tóth Ferenc** agrármérnök interpretálásában. Nemcsak a szakember szemével és tudásával, hanem a gondolkodó ember szemszögéből is összehasonlította a mostani időkben, a természetben és társadalmunkban nagyon is tapasztalható alapvető problémákat. E kettőt nem lehet elkülöníteni, hiszen mind a természet, mind a társadalom egymást tükrözik. Ahogy bánunk egyikkel, ahogy működik az egyik, úgy hat vissza ránk, és hat a másikra is. Amilyen rendezett vagy kibillent egy társadalom, azt megérezzük a saját bőrünkön és környezetünkben viszont. Jó példa erre a szúnyog. Igen, a szúnyogot a közvélekedés egy kártevőnek tartja. Ez a látszat él bennünk ezekről a parányi vérszívókról, de mégis a tápláléklánc egy részét képezik, de van egy másik „láthatatlan” szerepük is. Hiszen a szúnyogok nagy számban, csak bizonyos okkal jelennek meg. A folyó- és tópartok mentén akkor észlelhetők tömegesen, amikor az emberek, vagy emberi tevékenység jelenik meg nagyobb számban és mértékben! Szinte hihetetlenül hangzik az, hogy a szúnyoginvázió nem más, mint egy biológiai veszélyt jelző rendszer,

mégpedig azt jelzi, hogy a természet a saját egyensúlyának érdekében visszaköveteli magának a tőle feleslegesen elvett területeket. Amikor lebetonozzák a vízpartokat, épületeket húznak fel a partjaikra, nem tudják a vizek megtisztítani magukat. A társadalom válasza ekkor lehet az is, hogy permetezéssel, vagy más vegyi beavatkozással válaszol a vélt komfortjának védelmében, csak hogy ekkor kiiktatja a jelzőrendszerét. Ezután viszont a természeti közeg elkezd visszafejlődni, lepusztulni. A társadalomban is hasonlóképpen jelentkeznek a „kártevőink”. Ott és akkor, ahol rendezetlen dolgaink vannak. Jelzik azt, hogy felbomlott a közmegegyezésen alapuló rend, a közösség harmóniája. Mindenesre minden kártevőssel szemben nem az a megfelelő védekezési mód, hogy „irtunk”, hanem az, hogy tőlünk telhetően visszaállítjuk a természetben és társadalmunkban tapasztalható rendetlenséget a magunk példájával, hiszen a kártevők csak akkor kerekednek felül, amikor figyelmeztetni szükséges.

Nász János

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Rovatvezető: Vitéz Veronika
34/513-676 vitez.veronika@jamk.hu

Nyugdíjba vonul György Károlyné Rabi Lenke

1979-ben Szegeden szerzett magyar-történelem szakos tanári diplomát, 1984-től -rövid megszakítással - 1986-88 között tanított, dolgozott a komáromi városi könyvtárban. 1986-ban könyvtárosi diplomát szerzett a szombathelyi Berzsényi Dániel Főiskolán. Volt gyermekkönyvtáros, iskolai könyvtári szaktanácsadó, 1991-től dolgozott a Jókai- és helyismereti gyűjtemény gondozójaként, helyismereti szaktájékoztatói munkakörben. 10 éves igazgatói működés után, 2013. július 1-től már felmondási idejét tölti. Hivatalosan e naptól léphet helyébe utóda.

Ennyi a rövid, hivatalos tudósítás, amihez pár gondolatot mindenképpen hozzá kell tenni.

Szinte egyszerre kezdtük könyvtárosi pályánkat. „Helyismereti vonalon” - a Jókai és helyismereti gyűjteményt gondozandó, fejlesztendő - valamivel előbb indíthatta munkáját. E téren fontos szakmai eredményeket ért el.

A különgyűjtemény nagyságát sikerült megdupláznia. A képeslapok, fotók, e speciális helyismereti dokumentumok feldolgozása korszerű módszerének helyi változatát ő dolgozta ki. A szkennelt változatokat *Textilib* programban dolgozta fel, más könyvtárak számára is átvehető formátumban, minden ismert írásos adatával együtt rögzítette, helyismereti tárgyszóval és tárgydővel látta el. Szívügyének tekintette a településre és

környékére vonatkozó információk gyűjtését, feltárását és hozzáférhetővé tételét, minden dokumentumtípusra kiterjedően! A helyismereti gyűjtemény népszerűsítésére is nagy gondot fordított. „Lenke mindent felderített, ami az adott témához kapcsolható volt. Jó példa erre a **Feszty Masa** kiállítás kapcsán a **Feszty** és a **Jókai** család kapcsolatát feltáró anyag, a komáromi és környéki ipartelepek bombázását bemutató anyag, vagy a Jézus Szíve templom művészeti értékeit bemutató kiállítás. Nem múzeumi tárgyakat, hanem könyvtári dokumentumokat mutattunk be.” –írta róla egy kolléganője. Szakmai kapcsolatokat ápolt osztrák, szlovén, szlovák kutatókkal. 1995-1996-ban a közös iskolai értesítők kiadása is nevéhez fűződik. A helyismereti gyűjtemény folyamatos gyarapítása mellett konferenciák szervezésében és azokon való aktív közreműködésben, vetélkedők szervezésében és kiadványok megjelentetésében is jeleskedett **Lenke** és maroknyi csapata.

Mindezek alapján állíthatjuk: magas színvonalú helyismereti gyűjtő és kutató tevékenység folyt a Jókai Mór Városi Könyvtárban.

Szakfelügyelőként volt rálátásom az intézmény általános helyzetére és működésére is. A vizsgálat lefolytatásakor meggyőződhettem arról, hogy a könyvtár egészének működését szintén kiváló szakmai munka jellemezte. Nemcsak „házon belül” tettek, tesznek meg mindent olvasóikért, de a város és környéke kulturális életének szervezéséből is kivették, kiveszik részüket.

Példaértékűnek nevezhető a pályázati aktivitás (TIOP, TÁMOP, NKA). Ezt az elnyert és sikerrel megvalósított, illetve folyó pályázatok, a határon belüli és kívüli szakmai kapcsolatok is alátámasztják. Helyi civil szervezetekkel élénk kapcsolatban állnak. Különösen fontosnak tartják a helyi hagyományokat ápoló Kecskés László Társasággal való együttműködést, de aktív részesei az évente megrendezésre kerülő Móric-nap, valamint a Komáromi Napok programjainak is. Ez utóbbi keretében, 2011-ben történész-konferenciát is rendeztek, az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc témakörében.

A szlovákiai Komárom városi könyvtárával, az **Anton Bernolák** nevét viselő érsekújvári városi bibliotékával, a Selye Jánosról elnevezett egyetemmel is szoros kapcsolatot építettek ki. A könyvtár olvasóinak több mint tíz százaléka a határ szlovákiai oldalán élők – közte a Selye János Egyetem hallgatói – közül kerül ki.

A felsorolt eredményekre nagyobb városi könyvtárak is büszkeséggel tekinthetnek.

Mindezekkel összefüggésben megint csak kolléganőjét idézem:

„Munkáját a kollektíva aktív közreműködésével, közös gondolkodással, az ötletek, javaslatok, egyéni képességek felhasználásával végzi. Vezetői stílusát a munkatársak irányába a magas fokú empátia jellemzi, de emellett elvárja a pontos precíz munkavégzést, ami a könyvtárosi munka alapja kell, hogy legyen.”

Lelkesedését, hivatástudatát, szakértelmét a MKE megyei és a Helyismereti Könyvtárosok Szervezetében, a napi munkában is megtapasztalhattuk.

Köszönjük LENKE!

(Dr. Horváth Géza (könyvtáros-behőtörténész, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

György Károlyné Rabi Lenke visszatekintése 2008 – 2013

Elhangzott a Jókai Mór Városi Könyvtár 60. jubileumi ünnepségén 2013. május 13-án.

Még élénken él bennünk a könyvtár 2003. évi 50. jubileumának emléke, s íme, már 2013 van, és a 60. évfordulót ünnepeljük! Szinte észrevétlenül elröppent ez az évtized. A tíz év eseményeit megpróbálom tematikusan, és időrendben csokorba szedni.

Kezdjük azzal, ami nem változott: a könyvtár címe. A központi könyvtár jelenleg is a megkopottan is szép, de könyvtárnak már nagyon szűkös Táncsics Mihály utca 10. szám alatti épületben, a gyermekrészleg a Jedlik Ányos utca 8., a szőnyi fiókkönyvtár a Petőfi utca 11. szám alatt működik. Többször felvetődött a könyvtár nagyobb épületbe költöztetése,

újraegyesítése
fiókkönyvtár méltóbb
látványtervek készültek, több
város gazdasági helyzete nem
megvalósítását. Bízunk abban,
álmaink megvalósulásának ideje!
Változások történtek azért a
feltételeiben. A lehetőségekhez
otthonosságra, az
esztétikusabb könyvtári
világítás felújításával eltűntek a
armatúrák, és egészséges
kölcsonzótér és a dolgozói
karbantartási gond akad. Egyik
egészen az utcáig kicserélni,
kialakított raktárunk tetőzetét kellett szigetelni.

2007-ben sikeresen pályáztunk az NKA könyvtári bútor pályázatán. Ennek eredménye az olvasótermek szép kárpitozott székei, a gyermekkönyvtár meseszobája, új polcai, a kiállító vitrinek.

gyermekrészleggel, a
elhelyezése. Már előzetes
helyszínt megnéztünk, de a
tette lehetővé e tervek
hogy hamarosan elérkezik

könyvtár működési
képezt törekedtünk az
egészségesebb és
környezetre. 2005-ben a
villogó neonok, a csúnya
világítást kaptak a
irodák. A régi épülettel sok
évben a csatornát kellett
másik évben garázsból

A helyhiány már nagyon nyomasztó volt, a folyóirat gyűjteményük szinte áttekinthetetlené vált, amikor felvetették fenntartónknak a régi szenespince hasznosításának lehetőségét. 2008-ban a raktárrá alakított pincehelyiségben helyeztük el a folyóiratokat, a folyóiratok helyére pedig a raktári (könyv)állomány került. Ezzel a helyiséggel közel 36 m²-rel növekedett a könyvtár alapterülete, 145 folyóméter raktározási helyet nyertünk, s ez néhány évig befogadhatja a folyóirat-gyűjtemény gyarapodását. Itt helyeztük el a könyvtár szervereit is. 2010-ben az esős tavasz azonban beáztatta a szép raktárunkat, nyáron az egész pincét kellett kívülről szigetelni. Hiába, a régi épületekkel sok gond akad!

Könyvtárunkat 60 évvel ezelőtt azért alapították, hogy könyveket vásároljon, gyűjtsön és feldolgozzon, kölcsönözzön és más könyvtári szolgáltatásokkal álljon az olvasók rendelkezésére. Az elmúlt években a könyvek és más könyvtári dokumentumok ára folyamatosan emelkedett, így a könyvtár könyvbeszerzési keretét is évről-évre ehhez próbáltuk igazítani. A költségvetésben tervezett beszerzési keret mellett az érdekeltségnövelő és felzárkóztató pályázatok biztosították a folyamatos, és a szakmai normatívának megfelelő gyarapodást.

2005-ben jelentős adományt kaptunk a Donnelley cégtől (5.000,- \$), melyet gyermekkönyvek vásárlására fordíthattunk. A tíz év alatt folyamatosan

beszerzési keret biztosította, és tartalmilag széles skálájú olvasóinknak, akik hangot is Itt elmondok egy kis napomon elkészönt tőlünk munkáltatója újra

Elmondta, hogy a bejárás jobbnál jobb könyveket Meglepődött, hogy egy állomány van, s mosolyogva népszerűsíteni fogja a Az olvasó, a kívülálló nem dokumentumok figyelmet igénylő munka. A figyelembe vételével, de a történik. A rendelést (ma a feldolgozást és az

emelkedő dokumentum-hogy megfelelő mennyiségű, könyvkínálatot nyújtunk adtak elégedettségüknek. epizódot. A múlt heti ügyeleti egy olvasó – jogász -, akit visszahelyezett Budapestre. közben mindig olvasott, és a tőlünk kölcsönözte. kisvárosi könyvtárban ilyen jó mondta, hogy Pesten is komáromi könyvtárat. tudhatja, hogy könyvtári bevételezése milyen nagy beszerzés az olvasói igények gyűjtőkori szabályzat szerint már az interneten rendelünk), adatbevitt **Rigláné Berczeli**

Mária irányításával **Muhi Orsolya** és **Kürtösi Mónika** végzi. A visszamenőleges adatbevitt 2009-ben befejeztük, csak a különgyűjtemények maradtak még hátra. Minden új dokumentum a bevételezés után a szabályzatban meghatározott idő alatt bekerül az adatbázisba.

A könyvállomány mellett a folyóirat-gyűjtemény is változott, a számuk gyarapodott vagy csökkent a lapkiadás, vagy az anyagiak függvényében. **Turi Miklós** könyvtáros feladata a folyóiratok rendelése, nyilvántartása; tájékoztat az új lapok megjelenéséről, figyelemmel kíséri az olvasók kívánságait. A folyóirat-gyűjtemény a könyvtár legnépszerűbb állománya, kihasználtságát a statisztikai adatok támasztják alá.

Az olvasói igények változása tükröződik a hangzó és video különgyűjtemény átalakulásán. Zenei és hanganyagot, hangoskönyveket és filmeket CD vagy DVD formában kölcsönöznek.

Könyvtárunk kincse, koronája a Jókai- és helyismereti gyűjtemény. Állománya az alapítás óta több mint a duplájára gyarapodott. Bemutatására és népszerűsítésére helytörténeti évfordulós és tematikus kiállításokat rendeztünk. 2006: *1956 Komáromban - 50. évfordulás emlékkiállítás*; 2007: *A komáromi Jézus Szíve templom felszentelésének 70. évfordulója*; 2009: *Komárom és a környező ipartelepek bombázása – 65. évforduló*; 2010: *Jókai és unokája, Feszty Mása – születésük 185. és 115. évfordulója*; 2011: **Nagy Márton** komáromi festőművész születésének 110. évfordulója alkalmából. Több kiállításról katalógust adtunk ki.

A TÁMOP pályázat a különgyűjtemények adatbevitelét is támogatta. 2011 év végére a Jókai- és helyismereti gyűjtemény teljes állománya bekerült az adatbázisba.

A gyűjtemény fejlesztése nemcsak a gyarapítást jelenti, az állományt szakszerűen apasztani és ellenőrizni is kell. 2006-ban teljes körű állományellenőrzést tartottunk. A teljes állományt hét hét alatt leltároztuk, hogy az olvasóinknak ne kelljen sokáig nélkülözni a könyvtári szolgáltatásokat.

Már tíz évvel ezelőtt is használhattak számítógépet, internetezhettek olvasóink, tartottunk a felhasználók számára internethasználati tanfolyamot, szolgáltatunk CD-ROM, és más adatbázisokat. A nagy változást az informatika területén a 2010-es évben két pályázat: *TIOP* - „*Tudásdepo-Express*” 2010. és az NKA digitalizálási pályázata hozta. Az uniós forrású TIOP-pályázat színvonalas informatikai eszközparkunk kialakítását biztosította: 11 számítógépet, szkennert, színes nyomtatót vásároltunk. Megújult a könyvtár honlapja is, nemcsak formailag, hanem új típusú szolgáltatásokkal bővítettük a könyvtár kínálatát. Egyszerűbb honlapunk és online katalógusunk korábban is volt. Az új honlap menürendszere, tartalma többnyelvű, és akadálymentes. Az olvasó az otthoni számítógépéről meghosszabbíthatja a kölcsönzött könyveket vagy előjegyeztetheti, ha az éppen kölcsönzés alatt van. Ma már a gyakorlottabb internethasználók az online katalógusból kiválasztott könyvért jönnek. Honlapunkon könyvajánlót, könyvtári hirdetéseket, az adatbázisokat, kulturális programajánlót kínálunk a könyvtári tájékoztatók mellett.

A Nemzeti Kulturális Alap digitalizálási pályázat eredménye az e-könyvtárunk kialakítása. Informatikusunk, **Monostori Mihály** kitartó szorgalmának köszönhető, hogy mára már 10 régi komáromi újság és folyóirat 36 évfolyama található honlapunkon a digitális könyvtárban. Nem kell bejőnni a könyvtárba és órákig silabizálni az ódivatú mikrofilm-olvasón, vagy Észak-Komáromba, a múzeumi könyvtárba eljánni! Ha valaki például a *Komáromi Lapokban* akar keresni, ezeket az újságokat honlapunkon PDF változatban olvashatja, böngészhet a teljes tartalomban vagy a cikkek címe szerint kereshet. A *Magyar Elektronikus Könyvtár* linkje a mi könyvtárunk honlapjára utal. Így kapcsolódtunk be az országos könyvtári rendszerbe!

2012 októberében szakfelüyeleti vizsgálat folyt az intézményünkben. Honlapunkat és szolgáltatásainkat így értékelték:

„És a kedvező tapasztalatok felsorolását még tovább folytathatjuk. Hiszen nem szóltunk még pl. a könyvtár honlapjáról, melynek tartalmát betente frissítik, és amelynek akadálymentesítését is sikerült megoldani a könyvtár munkatársainak; vagy az e-könyvtárról, melynek tartalma folyamatosan gyarapszik komáromi vonatkozású helyismereti munkákkal, és amelyben jelenleg már 16 helyi időszaki kiadvány digitális változata olvasható. Mindezek olyan eredmények, melyekre a nagyobb városi könyvtárak is büszkéek lehetnének; a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban viszont egy „maroknyi csapat” érte el mindezeket! Dicséret érte a könyvtár munkatársainak!”

A hagyományos könyvtári szolgáltatások közé soroljuk a könyvbemutatókat, az íróolvasó találkozókat, előadásokat. A tíz év alatt jelentősebb könyvbemutatóink: 2003. **Csikány Tamás**: *Csata Komáromnál 1849. július 2.*, 2004: **Petrovác István**: *Báthányosvár - Jókai regénymesék*, 2005: **Tarics Péter**: *Magyar ezredforduló*, 2006: **Jász Attila**: *Fékezés*, 2007: **Jász Attila**: *XANTUSiana*, 2008: **Pásztor Attila**: *A Komáromi Állami Gazdaság története*, **Brankovics György**: *A magyar szabadságharc története* (reprint), **Molnár Imre**: *Kegyelem életfogytig*, 2009: **Számvéber Norbert**: *Páncélosok a Felvidéken*, 2010: **Gágyor Péter**: *Koptok*, **Jász Attila**: *Alvó szálmakutyák*, **dr. Ócsai Antal**: *Görgey Arthur lába nyomán*, 2011: **Vándor Károly**: *Légierő társbérletben, ...*, 2012: Új Forrás lapszám és lapbemutató. 2013-ban **Csikány Tamás**: *Komárom, a szűz vár 1809 és a Komárom ismeretlen csillagai*.

Író-olvasó találkozók: 2005. **Závada Pál**, 2006. **Jász Attila**, 2010. **Jókai Anna**, 2012. **GreCsó Krisztián**. A gyermekkönyvtárban: 2006. **Böszörményi Gyula**, 2007. **Tóth Krisztina**, 2010. **Leiner Laura**.

A sok érdekes és hasznos előadást hosszú lenne felsorolni, csak néhányat emelnék ki, pl. 2003. **Kántor Zsuzsa**: *Komárom megyei boszorkányperek*, 2004. Jókai-évfordulón: **dr. Vértés László**: *Jókai betegségei és halála*, 2010. Móric-napon: **Fábri Anna**: *Privát Jókai? avagy Miért olvassunk Jókait?*, 2012. **Németh Zsigmond**: *Óceánrepülésem története 1981-ben*.

A gyermekkönyvtárban: **Tésabó Júlia**: *Hagyományos játékeink napjainkban* (2006) **Boldizsár Ildikó** az olvasó kamaszokról

(2008), Szőnyben **Horváth Tibor Fekete Istvánról** tartott előadást.(2011)

2004-es év újdonsága az *Irodalmi Kávéház*, melyet azért hoztunk létre, hogy megmutassuk az irodalom szórakoztató oldalát, s hogy bemutatkozási lehetőséget adjunk helyi szerzőknek és előadóknak. Az azóta is közkedvelt rendezvény népszerűsíti a könyvtárat, és új látogatói, olvasói réteget vonz. 2004 és 2013 között „*Irodalmi Kávéházunkban*” felléptek: Délibáb együttes (**Hajnal Dóra, Kántor Krisztina, Gaál László**), **Orosz Mihály, Egyed László, Dráfy Mátyás**, Észak-komáromi pedagógus kör, **Solecki Janka**, Piko és bandája, Komáromi szerzők és előadók, **Jónás Csaba és Tarics Péter, Ölveczky Tamás** és barátai, **Balogh Eszter** és **Eszlári Judit**, Szevasz Színház, **Écsi Gyöngyi, Benkő Géza** és **Derzsi György, Ördög Ottó** és **Jezsó Krisztina**. Hallhatták még **Tonomár István** verseit **Durzak Anna** előadásában, az Evangélikus gyülekezet kórusát Miklós Józsefné vezetésével, Petrozsényi Eszter és az Egressy Béni Művészeti Iskola tanárainak műsorát. Legutóbb pedig tehetséges középiskolás versmondók és zenészek mutatták meg „oroszlánkörmeküket”.

A 2010/2011 években megvalósított TÁMOP „*Könyvtárak a XXI. században - képzések az élethosszig tartó tanulás érdekében*” pályázat forrást biztosított rendezvényekre, így bővíthettük a programjainkat. Az *Irodalmi Kávéház* mintájára a középiskolásoknak „*Lyukasórát*” szerveztünk. **Lackfi János** verselő előadása, más alkalommal a Bojtorján együttes zenés irodalmi műsora nagyon tetszett a diákoknak. Sajnos, a következő évben

már nem tudtuk folytatni a diák-előadások szervezését, de nem mondunk le a középiskolás korosztály bevonásáról. Még a '90-es években indítottuk a könyvtári minitárlatot, melyen helyi alkotóknak kívántunk bemutatkozási lehetőséget biztosítani. Ezt a hagyományt felújítottuk, és az *Irodalmi Kávéházzal* egy időben újrainduló kiállításokon **Aranyosi Szénássy Attila** (2005), **Povozsányi Irma** (2005), **Madarász József** (2006), **Csordás Zsuzsanna** (2007) **F. Nagy Edit** és **Nagy Judit** (2010) mutatkoztak be műveikkel.

2007-től az *Országos Könyvtári Héten* rendezvényeket szerveztünk, és csatlakoztunk az országos „*Könyves Vasárnap*” programhoz. A központi könyvtárban rendezett családi könyvtári programok évről évre népszerűbbek.

A Komárom Belváros Funkcióbővítő Városrehabilitációja pályázatban könyvtárunk is részt vett, intézményünk névadójának neve napján, a „Móric-napon” két könyvsátorban színes programmal vártuk a látogatókat. (2011) Alkalmi kiadványokkal (**Jókai: A nők a tűzhely mellett**, és **Moesz Gusztáv: Jókai, a jó kertész**), könyvtári szolgáltatások bemutatásával, és új, színes könyvtári tájékoztatóval leptük meg látogatóinkat. 2012-ben a „*Tavaszi könyvnapokon*” hasonló sikerrel jártunk. Az évente megrendezett levéltári szakmai nap háttérét társrendezőként biztosítottuk, s ezeken a napokon sok értékes, érdekes előadást hangzott el.

Fogadtuk a Petőfi Irodalmi Múzeum mozgó kiállításait: 2008 - 100 éves a *Nyugat*, 2009 – Magyar nyelv buszkiállítás. A könyvtárba járó gyerekből lesz majd a felnőtt olvasó. Könyvtárunkban mindig is kiemelt terület volt a gyermekkönyvtár. Az olvasóvá nevelést számtalan rendezvény, foglalkozás biztosítja. A tíz év összes programját felsorolni értelmetlen lenne, de szeretném kiemelni az újszerűeket, a legérdekesebbeket.

Ilyen volt 2004 nyarán a bentlakásos olvasótábor, **Mikolasek Zsófia** gyermekkönyvtáros vezetésével, vagy a 2005-ös gyermekkönyvhét új kezdeményezése. **Deák Anikó** és **Giczi Annamária** szervezte „*Minden napra egy mese*” rendezvényen Komárom városban közismert felnőttek meséltek a gyerekeknek. (képviselők, gyermekorvosok, de volt rendőr, vadász, tűzoltó) A „mesefolyamot” a mesélők és a hallgatóság egyaránt élvezte.

A gyermekkönyvtárosok sok színvonalas kiállítást rendeztek: 2003. **Bognár Balázs** művésztanár rajzai, Betlehemi jászol, 2004. babakiállítás (*Toteta Cirkusz*), 2005. régi játékok (*Pajtások világa*), 2007. mesterségek (díszműkovács), gyermekkönyv illusztráció (**Szegedi Katalin**), *Betlehem*, **Brunz János** fafaragásai. Tematikus rajzpályázatokat, fotópályázatokat írtak ki. A gyermekkönyvhét mellett már hagyomány a népmese napja megrendezése. Nagy sikere volt **Boldizsár Ildikó** meseterapeuta már említett előadásának az olvasó kamaszokról (2008), és a gyermekírók fesztiváljának (2009). 2008-ban a „Mátyás év” alkalmából helytörténeti kalandozást szerveztünk a gyerekeknek, 2009-ben pedig az 1849-es szabadságharchoz kapcsoltuk a helyismereti foglalkozásokat. A Balassi Intézet pályázati támogatásából nyelvi játékot és vetélkedőt szerveztünk.

A TÁMOP projekt hozzájárult a gyermekkönyvtári programok színesítéséhez is, ezúttal bentlakásos ÖKO-táboron vehettek részt a kis olvasók. (2010) A Móric-napi és könyvnapi programokon vetélkedővel, könyves meglepetésekkel várták a gyermekkönyvtárosok az érdeklődő gyerekeket.

Az újabb TÁMOP-pályázat a tanórán kívüli szabadidő hasznos eltöltését célozta meg a 2012/2013-as tanévben. A pályázat megvalósítója **Mikolasek Zsófia** drámapedagógiai képzésen vett részt, ezért a gyermekkönyvtári foglalkozásokon a drámapedagógiát is alkalmazza.

Az olvasói igények figyelembe vétele, az új szolgáltatások bevezetése egy viszonylag állandó létszámú könyvtárlátogatót és beiratkozott olvasót jelent. Ez szám évenként változik, de arányait tekintve kijelenthetjük, hogy Komárom város lakosainak kb. 10%-a a könyvtár regisztrált olvasója. A beiratkozott olvasók közül pedig 12-19% határon túli magyar olvasó, azaz Észak-Komáromból, vagy környékéről jár át kölcsönözni. Ezt a számot nem hagyjuk figyelmen kívül a gyarapításkor. 2007-ben új, vonalkódos kártya olvasójegyet vezettünk be, hozzá az információs cédulát. A kettő együtt felgyorsítja a kölcsönzés menetét. Ha nincs meg könyvtárunkban az olvasó által keresett dokumentum, akkor könyvtárközi kéréssel teljesítjük az igényt. Az Országos Dokumentumellátó Rendszerből az már interneten kérjük meg a keresett anyagot. A leggyakrabban felkeresett könyvtárközi partner azonban a József Attila Megyei és Városi Könyvtár!

Az olvasói internethasználat bevezetésével már korábban is szerveztünk internethasználati tanfolyamokat felnőtt olvasóinknak. Az egyéni haladást biztosító foglalkozásokon szívesen vettek részt azok az érdeklődők, akik nem „végzettséget”, hanem gyakorlati informatikai tudást kívántak szerezni. Olvasói kérésre újból szerveztünk tanfolyamokat (2003, 2004, 2007), majd 2010/2011-ben a TÁMOP pályázatból további (5) felhasználói tanfolyamot tudtunk indítottunk. A könyvtári szolgáltatások átalakulása a könyvtárosok folyamatos továbbképzését kívánja. 2005-ben **Giczi Annamária** és **Nagy Éva** és **Török Csaba** vett részt a 120 órás továbbképzéshez szükséges tanfolyamon, **György Károlyné** 2006-ban teljesítette a 120 órás képzési kötelezettségét informatikai és könyvtári tájékoztatás területen.

A Goethe Intézet pályázati egy hónapos németországi TÁMOP pályázat keretében **Orsolya és Rigláné Berczeli** Német nyelvi tanfolyamon, és **Muhi Orsolya**, szakmai **Mikolasek Zsófia**, minőség tanfolyamon **Rigláné Berczeli** „Elektronikus tananyagfejlesztés és tanfolyamon vett részt Egerben felsőfokú szakképesítést szerzett A tíz év alatt változtak a Többen a nyugdíjkorhatár **Rohonczi Ferencné** (2004),

támogatásával **Muhi Orsolya** tanulmányúton volt 2010-ben. A **Mikolasek Zsófia**, **Muhi Mária** vett részt képzéseken. német szaknyelvi tanfolyamon képzésen (drámapedagógia) értékelése a könyvtárban **Mária** végzett. **Muhi Orsolya** az *használat a könyvtárban*” (2011), és kulturális menedzser 2012-ben. könyvtár személyi feltételei. betöltésével nyugdíjba mentek: **Gere Ida** (2005), ill. a nőkre

vonatkozó nyugdíjrendelet alapján: **Nagy Éva** könyvtáros, aki évekig maga volt az „Olvasószolgálat”, és **Garai Andrásné** kisegítő 2011-ben.

2004-ben **Mikolasek Zsófia** gyermekkönyvtáros helyettesítésére vettük fel **Deák Anikó** óvónőt, aki később elvégezte a segédkönyvtáros tanfolyamot és a szőnyi fiókkönyvtárban dolgozott. **Kürtösi Mónika** adatfeldolgozó a feldolgozásban vesz részt, egy ideig a fiókkönyvtárban is kölcsönzött. **Muhi Orsolya** könyvtárost 2004-ben feldolgozónak vettük fel, 2011-től az olvasószolgálatban van.

2009-ben rendszergazdánk, **Török Csaba** áthelyezését kérte a megyei könyvtárba. Több helyettes alkalmazása után végül **Monostori Mihály** informatikust neveztük ki. **Fehérné Szabó Éva** kisegítő 2011-ben, **Turiné Kiss Adrienn** könyvtáros 2012-ben került a könyvtárba. A régi dolgozókkal együtt most tizenegyen vagyunk.

Sajnos, az elmúlt tíz év alatt többen végleg eltávoztak a régi könyvtárosok közül: **Horváth Veronika** egykori könyvtárigazgató 2007-ben, **Gurdon Antal** egykori könyvtárigazgató 2008-ban hunyt el, **Kárpátiné Szabó Mária** (aki gyermekkönyvtáros volt 1973-1983 között) elhunyt 2010-ben. Emléküket megőrizzük!

A könyvtáros szakmán belüli munkakörök – olvasószolgálatos, tájékoztató, feldolgozó, gyermekkönyvtáros, informatikus – ilyen kis közösségben nem különülnek el, vagyis házon belül mindenkit tudnunk kell helyettesíteni. Ez a helyzet azt kívánja a könyvtárosoktól, hogy nyitottak legyenek, szakmai tudásukat folyamatosan frissítsék, és figyelemmel kísérjék a legkülönbözőbb információkat, hogy segíthessenek az olvasóknak. Ennek érdekében közösségi, kulturális-szakmai programokat szerveztünk. Az ingyenes szakmai napokon megtekintettük a Szépművészeti Múzeumban, és a Műcsarnokban rendezett nagy művészeti kiállításokat. (*Monet és barátai, 400 év francia festésze, Öt évszázad spanyol festészetének remekművei*, stb.) Ezek a napokon más országos, kulturális intézményeket is felkerestünk: Magyar Nemzeti Múzeum, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi könyvtára, Petőfi Irodalmi Múzeum stb.

Közreműködünk és részt vettünk megyei és országos könyvtáros programokon, hogy a legfrissebb szakmai ismereteket hasznosíthassuk munkánkban.

György Károlynénak a helyismereti munka a szakterülete, húsz éve tagja a Helyismereti Könyvtárosok Szervezetének, részt vett az éves országos konferenciákon. Könyvtárosaink többsége tagja a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezetének. Az MKE éves Vándorgyűlésein mindig szép számmal képviseltük a komáromi könyvtárat.

Munkatársaink szakmai felkészültségét megyénkben és országosan is elismerik.

Könyvtárunk helyismereti tevékenységét a már említett 2012-es szakfelügyeleti vizsgálat is kiemeli:

„Az a tény, hogy Komárom a magyar történelemben többször kapott kiemelt szerepet, aligha vitatható; de bizonyosan lényegesen kevesebbet tudhatnának az itt élők erről, ha nem folyna ilyen magas színvonalú helyismereti gyűjtő és kutató tevékenység a Jókai Mór Városi Könyvtárban! E tevékenységről – mely a helyismereti gyűjtemény folyamatos gyarapítása mellett konferenciák szervezésében és azokon való aktív közreműködésben, vetélkedők szervezésében és kiadványok megjelentetésében egyaránt megnyilvánul – szintén csak az elismerés hangján, dicsérőleg szólhatunk!”

2011-ben a Publika Magyar Könyvtári Körrel és az Esterházy Károly Főiskola Könyvtárával közösen országos konferenciát rendeztünk. A rendezéssel és a kulturális programokkal kivívtuk a résztvevők elismerését.

2012-ben a Magyar kultúra napján György Károlyné könyvtárosi munkájáért a „Komárom város kultúrájáért” díjat kapta, melyet **dr. Molnár Attila** polgármester adott át.

Jókai Mór halálának 100. évfordulója alkalmával – ismeretterjesztési és csapatépítő céllal - Jókai emléktúrát szerveztünk Budapestre. Megtekintettük a Károlyi-palotában rendezett emlékkiállítás, felkerestük **Jókai** fővárosi lakhelyeit, végül koszorút helyeztünk Komárom nagy szülöttjének sírjára a Fiumei úti temetőben. 2010-ben **Jókai** és unokája évfordulóján *Jókai és Feszty-emléktúrát* szerveztünk, mely során felkerestük a domaházi katolikus templomot, s ott megtekintettük **Feszty Masa** festményeit, majd megkoszorúztuk **Jókai** tardonai emléktábláját.

2003-ban neveztek ki először könyvtárigazgatónak. Nem volt könnyű a feladat, mely rám várt. Először pótoltam a felhalmozódott hiányosságokat, változtattam a munkavégzés feltételein. Átdolgoztam a szabályzatokat, munkaköri leírásokat, melyeket később csak aktualizálni kellett. Kialakult minden munkaterületen egyfajta gyakorlat, így következő

vezetői ciklus már könnyebb volt.

2011-ben szervezeti változás történt. A megszűnt a Csokonai Művelődési Központ, s azóta a könyvtár gazdasági ügyeit a Polgármesteri Hivatal pénzügyi osztálya intézi, az intézmény szakmai önállóságának megtartásával.

Nem beszéltem a nehézségeinkről, melyek voltak bőven, de az ünnepi alkalomhoz nem illik, meg szívesebben is sorolom fel a sikereinket. Az elhangzott eredmények mellett még nyilván sok pótolni való feladatunk marad.

Az utóbbi években bekövetkezett gazdasági, társadalmi változások, az információhoz jutás kiszélesedése új helyzet elé állították a könyvtárakat és a könyvtárosokat. A közgyűjtemények dokumentumállományát és a folyton növekedő információhalmaz elérését mindenki számára lehetővé kell tenni. Mindezeket figyelembe kell venni az állománygyarapításnál, a feltárásnál, a hagyományos és az új típusú szolgáltatások bevezetésénél, a rendezvények, programok szervezésénél.

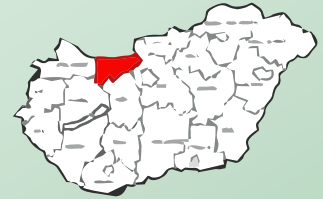
A jövő korszerű könyvtáráról szívesen ábrándozunk, órákig beszélgethetnénk a várható trendekről. Hogy szerintem mi a fontos a könyvtár, és könyvtárosok életében? Az: hogy a jövő könyvtárának is legyen mindig arculata és szellemi légköre, munkatársai legyenek mindig képzettek, megfelelő műveltséggel, pedagógiai és pszichológiai érzékkel, empátiával rendelkezzenek.

Befejezésül **Jókai Annát** szeretném idézni, aki következőket írta - 1977-ben - a könyvtárakról és a könyvtárosokról:

„...Hogy technikailag milyen lesz a jövő könyvtára? Abhoz nem értek. De hogy mindenkor fontos feladata marad a friss tudományos informálás mellett az öntudatlanul is segílyt kérő lélek szolgálata – abban bizonyos vagyok. A könyv egyre kevésbé üres percek édesítésére szánt ánizsos cukorka – egyre inkább orvosság, ahol a használati utasítás: a könyvtáros kísérő jó szava.”

György Károlyné Rabi Lenke

KEMLIB

A Kistérségi Helytörténeti Kerekasztal 52. vándorgyűlése

Április 26-án Tokod település múltjával, hagyományaival, jelenésével ismerkedtek meg a látatlan Gerenday Ház székhellyel életre kelt helytörténész csoport tagjai. Először a nagy múltú Tokod- Üveggyár ipartörténetét bemutató kiállítást tekintette meg a pártoló tagokkal kibővült csapat.

Az üveggyári település Kultúrotthonában lévő kiállítást **Maros Nándor** és kedves felesége, **Erzsike** mutatta be. Az üvegfúvó mesterség csínját-bínját ismerő egykori huta mester **Francz József** az 1892-ben alapított gyár történetét, a szakma szerszámaait, munkafázisait tárta az érdeklődő hallgatóság elé. Nagy érdeklődés kísérte a **Fritz György** egykori műszaki osztályvezető tervei alapján elkészült üvegolvasztó kemence makettjét.

Elcsodálkozott a szépszámu vendégsereg a tárlókban elhelyezett, a messze múltat idéző üvegformák szépségén, sokszínűségén. Egy nagy múltú gyár dicső múltját és jelenkorunk szomorú valóságát ismerhettük meg rövidre szabott tartózkodásunk alatt.

Vendégfogadóink részéről **Szóda József** nyugalmazott tanár kísért bennünket következő látnivalónk színhelyére.

A történelmi múlt elevenedett meg előttünk. A késő római korból származó Castrum 120x140 méteres, vaskos falátmérőjű (1,5 m), 11 toronnyal rendelkező, díszes kapuval, fürdővel rendelkező tábor maradványai

visszarepítettek bennünket a római birodalom kemény katonai rendjébe.

Majd a jelenkorba csöppentünk. A község általános iskolájának korszerű berendezése, felszereltsége, a vele szorosan egybeépített tornacsarnok a biztosítéka felnövekvő generáció sokoldalú szellemi és fizikai felkészítésének.

Látogatásunk fénypontját az Alkotóház épületegyüttesének, a benne folyó pezsgő hagyományőrzésnek a bemutatása jelentette.

Itt az a megtiszteltetés érte a csapatot, hogy a vendéglátók nevében **Tóth Tivadar** polgármester úr mondott néhány szót a római kori Gardellaca – és a mai Tokod életéről.

Majd szoros „szakmai” bemutatások következtek. **Soós Rezsőné** – Éva asszony – a község múltjába kalauzolt el bennünket.

Részleteiben szólt arról az összefogásról, ami az Alkotóház létrejöttében a falut jellemezte.

Robotka László

egykori népművelő, a szakkörök munkáját mutatta be a jelenlévő, csuhés hagyományokat ápoló asszonyok segítségével. A csuhéfonó-csipkeverő bemutató igencsak elnyerte a jelenlévők

tetszését.

Huber Andrásné (Gyuriczki Anna – Anci néni) egykori iskolaigazgató, aki maga is gyakorlati életre hívója volt a hagyományápoló foglalkozásoknak, a korábbi batikolásról, annak népszerűségéről szólt nagy lelkesedéssel.

Bemutatta az indulást jelentő kis tájház tisztaszobáját, konyháját, berendezését. Ami a régi hagyományokat – pl. disznóvágás – bemutató gyakorlati foglalkozások eredményeként túl jóra sikeredett. A disznóvágás ingyenc, finom fűszerillata szállt a konyha levegőjében – mert kézzel fogható valóságában ott lóg a 10-15 pár füstölt kolbász. (Valaki az egyikből egy darabot letörött! Becsület szavunkra – nem mi voltunk, bár nehéz volt ellenállni.) **Huberné** szólt még a községben megjelent helytörténeti munkákról, amelyeket én is szíves figyelmébe ajánlok az olvasóknak:

Soós Rezsőné: *Tokod* (2000.)

Huber Andrásné: *Törekvések – Huber András és Györköny Jerking – életéből* (2005.)

Handbauer Rezső: *Képes Krónika Tokod település múltjáról és a tokodi Üveggyár 112 éves történetéről* (2005.)

Prohászka Péter: *Tokod a rómaiak korában (Tokod in der Zeit der Römer, 2005.)*

Huber Andrásné: *Fejezetek apám és Tokod életéből 1901-1953.* (2012.)

A foglalkozást néhány aktuális időpont egyeztetéssel – a következő találkozás előkészítésével zártuk.

Köszönet tokodi vendéglátóinknak a szép, ismeretekben gazdag délutánért.

Megint bebizonyosodott a jelenlévők számára, hogy itt élünk a Gerecse lábánál, a Duna, a Pilis övezte síkság, dombság területén és milyen keveset tudunk egymás értékeiről, településeink történetéről, hagyományápoló jelenéről. Ahhoz, hogy ez megváltozzon, folytatjuk találkozóink sorát és igyekszünk pótolni eddigi hiányos ismereteinket, megbecsülve elődeink munkáját.

2013. április 26.

Horváth István

(táti helytörténész, nyugalmazott iskolaigazgató)

Forrás: <http://labatlan.hu/52-vandorgyules>

A Lábatlani Helytörténeti Kerekasztal Héregen

Május 24-én a 8 éve alakult Kerekasztal és a megyei

Honismereti Szövetség tagjai a Duna menti várostól délre, a Gerecse hegység gyöngyszemében, a festői szépségű környezetben fekvő Héregen tartották 53. összejövetelüket.

A református Községi Házban **Tóthné Imely Márta** a hely általános iskola igazgatója, a Hagyományörző Egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket. Ezt követően **Nieszner József** polgármester röviden bemutatta a falu történetét, jelenét. Mondandójának történeti vonatkozásait az 1996-ban megjelent *Krónika* című –az idén bővített kiadásban megjelenő– helytörténeti mű alapján fogalmazta meg. Az ebben említett tényeken túl a mai kisfaluk mindennapjairól szólva elmondta: Héreg jelenleg is mezőgazdasági település, földjeit a Gyermely Rt. műveli, két kisebb ipari üzemén kívül nincs adófizető cégük. Közigazgatásilag Gyermellyel és Szomorral tartanak fenn közös hivatalt. Kulturális életében kiemelkedő a mazzorett csoport, a Bonito nevű blues- és a Gerecse Party fúvószenekar.

Lakóinak száma 1036 fő, egyike a megye legkisebb településeinek. Jövőjüket –a környék természeti adottságait kihasználó–, a turizmusban látják.

A rövid bemutatás után több helyszínen ismerkedtünk a helyi értékekkel. Első utunk **Végh László** bognármester műhelyébe vezetett. A 90 éves iparos ember maga mutatta be „birodalmát”. Az általa készített hordókból, kerekese kutakból, és főként szekerekből számos darab került egykor a falu és környéke paraszti gazdaságába. Miután erre egyre kevesebb igény volt, a még fellelhető adatok alapján elkészítette 8 kocsi fajta makettjét.

Megcsodáltuk a tűzoltó -, a szénás -, lovas- és ökrös szekerek kicsinyített mását, megismerkedtünk a műhely berendezésével, az itt található szerszámokkal.

Látogatásunk a szomszédos református templomban folytatódott, ahol **Jakab István** lelkész ismertetett meg bennünket a nagy múltú egyházközség életével, a templommal. A falu történelmének hiteles adatai az egyház(ak)tól származnak. A helyi reformátusság jelenléte a 17. század közepétől, második felétől mutatható ki a forrásokban. A felvidéki Ágóról származó betelepülők leszármazottai alkották a későbbi korok református családjainak magvát. A 18. századi érseki betelepítés Imely községből és a birtokpolitika következtében a reformátusok kisebbségbe kerültek. Ma a felekezeti arányokat tekintve 20% körüli a falun belüli arányuk. Templomuk 1787-ben épült, berendezési tárgyai a 19. század elejéről maradtak fenn. 2012-ben EU támogatással sikerült teljesen felújítani a műemlék jellegű épületet. Az egyházközség kapcsolatot tart fenn a szlovákiai Nyírágó (Agovce) testvér gyülekezetével.

Utunkat folytatván a falu Fő utcáján beugrottunk a Tájházba, ahol a héregi padlásokról, pajtákból begyűjtött, felújított tárgyakkal, lakásberendezési-, használati eszközökkel ismerkedtünk. Üdvözlöttük a falu törekvését, hogy a volt pásztor házból múzeumot szeretnének kialakítani, ahol nagyobb helyen lesznek bemutatathatók a megmentett néprajzi, tárgyi emlékeik.

Ez után a falu főutcájának kiszélesedésében található katolikus templom megtekintése következett. A templom 1737-ben, **Esterházy Imre** érsek idejében épült, kapuja felett **Rudnay érsek** kőből faragott címere látható. Ez az 1825. évi bővítésre utal. A **Szent László** tiszteletére szentelt **Isten** házát többször felújították. Főoltárképének eredetije a Keresztény Múzeumban található. Az egyházi tulajdonban lévő, 1765-ös építésű plébániaház műemlék jellegű.

A hagyomány őrzésének különleges helyszíne következett. Tovább sétálva a Fő utcán már vártak minket **ifj. Bircsák Károly** repülőgép felújító üzemében. A tulajdonos a 90-es évek elején települt haza, családi indíttatásra itt alakította ki műhelyét, indította meg különleges

vállalkozását. Nemzetközi kapcsolatai révén kapja megrendeléseit, az egész világon nem sok ilyen old timer restauráló üzem működik.

Ottjártunkkor éppen egy II. világháborús, Messerschmidt típusú gépen dolgozott vezetőnk, **Szegedi Miklós** és csapata. A kanadai megrendelésre készülő egykori vadászgép előtt egy másik hasonló típusból berlini múzeum számára is „raktak össze” a roncskutatók után idekerült, az eredetivel mindenben megegyező példányt a héregi mesteremberek. Munkájuk a modern kézműves mesterség, a „manus humana” 21. századi alkotásait hirdetik, viszik szét a világban, és öregbítik a falu hírnevét.

E szép és tartalmas délután végén visszatérve a református Községi Házba meghallgattuk és elfogadtuk **Kovács Lajosnak**, a Honismereti Szövetség megyei elnökének beszámolóját a 2012-ben végzett munkáról, az idei folyó tevékenységekről, következő megmozdulásokról.

A nap zárásaként a héregi Új hegyi dűlőben egy pohár bor mellett kötetlenül beszélgettünk az értékek felkutatásának és közvetítésének jövőjéről, a szervezet további terveiről.

*dr. Horváth Géza
(könyvtáros-helytörténész, József Attila Megyei és Városi
Könyvtár, Tatabánya)*

„Úgy rémlett,
hogy a föld nagy gyomra fölmordul ...”

A nagy komáromi földrengés 250. évfordulója emlékére

Štefan Korbel cseh író 1763-ban írott költeményének a fent szereplő két sora érzékletesen jeleníti meg azt a rettenetes pillanatot, amely 1763. június 28-án reggel negyed 6 és fél 6 körüli időpontokban érte az itteni és környékbeli embereket. A komáromi epicentrumú, mintegy 8000 km² nagyságú területen érezhető rengés minden idők legpusztítóbb természeti katasztrófája volt Komáromban, a Duna két partján. E rettenetes csapás 250. évfordulója jó alkalmat teremtett arra, hogy a Komáromi Klapka György Múzeumban időszaki kiállítás keretében felidézzük a várost a különböző évszázadokban ért nagy természeti csapásokat, legyen az földrengés, árvíz, vagy járványok.

Komárom földrajzi helyzete kedvező teret adott a természeti csapásoknak: az amúgy védelmet, számos megélhetési forrást és közlekedési lehetőséget nyújtó folyók évente kétszer árvizet jelentettek, a csallóközi mocsarak a ragályokat terjesztő szúnyogok élettereként szolgáltak. A vizek, mocsarak, s az erődrendszer gyűrűjébe így bezárt városban kiépült sűrű egymás melletti házak láncolata pedig szintén a járványok, ill. a tüzek elterjedését segítette.

Az 18. század első felében, az ország török háborúk utáni újjáépítésében való részvétele miatt kiemelkedő fejlődést, anyagi gyarapodást elért Komárom, 1745-ben a szabad királyi városok sorába emelkedett. A Duna túlsó partján,

Szőny községben a **Zichy grófok** virágzó barokk uradalmat hoztak létre, a mellette lévő Új-Szőnynek pedig elsősorban a dunai átkelésben volt nagy szerepe. Ezt a fejlődő, templomokkal és barokk házakkal, palotákkal kiépült várost döntötte romba az 1763. évi földrengés. A károkat összegző jelentés szerint Komáromban 279 ház összeomlott, 353 ház részben összedőlt, 213 ház nagy költséggel, 219 ház kis költséggel javítható. Megsérült a Szent András, a Szt. János, a jezsuita, a ferences templom, a Szt. József kápolna és kórháza, a görög katolikusok temploma, a Városháza, a városon kívül pedig a Kálvárián emelt kápolna. 63 személy meghalt. Szőnyben 266 adózó házból 147 ház megsérült, ezen kívül a jegyző háza és az öregmalom is. Összedőlt az 1748-ban épült katolikus templom és az épülőfélben lévő Zichy-Berényi kastély annyira megromlott, hogy az eredetileg tervezett, impozáns emeletes főúri kastély helyett csak egy kisebb földszintes udvarház épült meg. Új-Szőnyben megsérült többek között a nagyfogadó, és 116 adózó házból 32. A Monostori Szőlőhegyen található lakóházban is kár keletkezett.

A katasztrófa tragikus fordulópontot jelentett a város életében, ezért a hivatalos dokumentumok mellett a korabeli írók, költők is igyekeztek hiteles és érzékletes képet festeni a történekről.

Štefan Korbel mellett, a magyar klasszicizmus első jelentős költője, **Baróti Szabó Dávid** is megverselte az eseményt. „A komáromi földindulásról” című költeménye 1777-ben jelen meg először.

1798-ban látott napvilágot az a „*Verses levelezés, a' mellyet folytatott gróf Gvadányi József magyar Lovas Generális Nemes Fábíán Juliannával, Nemes Bédi János Élete Párjával, amelybe több nyájas dolgok mellett, Királyi Komárom Városába történt siralmas Föld-indulás-is le-írattatott, és a' Versekkbe Gyönyörködők' kedvéért ki-adattatott.*” A rendkívül értékes és ritka kötet a József Attila Megyei Könyvtár gyűjteményében található, ahonnan **dr. Voit Pál** könyvtárigazgató és **dr. Horváth Géza** helytörténeti könyvtáros jóvoltából a kiállításra kölcsön kaptuk.

Fábíán Julianna Bédi János komáromi csizmadiamester felesége volt, akinek népszerű irodalmi szalonjában ismerkedett meg **Csokonai Vitéz Mihály Vajda Juliannával**. A költőnő gróf **Gvadányi Józseffel**

folytatott verses levelezést. 1796-ban a földrengést „beszélték” meg, mivel **Juliannának**, aki 1765-ben született, még közvetlen értesülései voltak szüleitől és ismerőseitől a történekekről. A költőnő igen érzéketesen részletezi a rengést kísérő jelenségeket: „*A' matériának számtalan rossz volta, / A' Győri Dunában kék lángját felolta. / ... Úgy rengett, és zörgött a' föld házam táján, / Midőn e' láng ki-jött szőke Duna száján. / ... Ekkor lett a' földnek megbasadozása, / 'S azokon kénkőves vizek fel-buzgása. / Ellenkező vala, bűdös köves szaga, / Főképpen a' hol ez magasra dagada. / A' Kánvás kútakból a' víz fel-tolódott, / Főnyes sáros víz szájokon nyomódott. / ... A' föld egy órába ötször hatszor zörgött, / Mint ágyú úgy morgott, nagy zúgással dörgött. / Némelly helyen sarat okádott nyílásán, / Sok helyen szikrákkal láng jött basadásá. / ... De még itt sem szűnt meg a' földnek dörgése, / Sőt még szaporodott a' nép rémülése. / Mert rengés, villámlás, tsattanás ballatott, / Tűzesült sok menykő felbőkből szóratott.*” Részletesen ír a földrengés okozta pusztításokról és felsorolja az ismert áldozatokat is, de „Sok ide való-is meg-nem esmértezt, / Mivel ábrázattyok nagyon meg-sértezt. / Sokakra pediglen éppen nem akadtak, A' kike a' börtök, és pintzék szakadtak.” Mindezek mellett a történeke „Tudományos” magyarázatát is leírta: „Négy Elementumok rettentő tsudája. / Okozzák a' szélnék kemény dübössége, / Salétromos tűznek lángló bevessége. / A rossz levegőnek meg-romladozása, / A' vizeknek föld közt való jádzódása. / Mivel ezek meg-nem egyeznek egymással, / Földnek üregébe vannak tolongással. / Viaskodnak szörnyen tellyes erejeből, / Úgy hogy a' föld gyomrád mozgattyák helyekből. / Melly ellenkezés közt ezen valóságok, / Egymásban ütközpén erejek, 's nagyságok. / A földnek gyomrában, melly kis, s' nagy lyukakkal / Tele van valóban számtalan sokakkal. / Meggyúlnak; és mivel a' föld üregéből, / Fel nem ütődbetnek meg-szorult helyéből; / Azt rettentő módon rengetik mozgattyák, / Zúgás ropogással felettébb ingattyák.”

A földrengés leírása természetesen **Jókai Mór** munkásságából sem maradhatott el, aki az 1858-ban megjelent „*Az elátkozott család*” című regényében érzéketes képet fest az katasztrófáról.

A kiállítás, mint említettük, kitér a járványokra (kolera és pestis), illetve az árvizekre, melynek szomorú aktualitást adtak a 2013. június eleji események. A tárlaton a Duna helyi rekordvízállásaként a 2002. évi nyári áradás idején, augusztus 17-én mért 802 cm szerepel. Ennél 43 cm-rel

magasabban, 845 cm-en tetőzött idén június 8-án Komáromnál a Duna. A szakemberek, a katonaság és az önkéntesek egybehangolt munkájának eredményeként azonban az ideiglenes és állandó gátak a mederben tartották a Dunát.

Az időszaki kiállítás 2013. július 14-ig volt látogatható, ősszel pedig a CSEMADOK Észak-Komáromi Szervezete helyi központjában lesz látható.

*Számadó Emese
(múzeumigazgató, Klapka György Múzeum, Komárom)*

KEMLIB

A Limes-en jártunk

Jól tették, akik a munka ünnepét Almásfüzitőn töltötték az MKE KEMSZ által szervezett kiránduláson! Bár többen tettük volna!

A könyvtárosok és hozzátartozóik kis csapatát **Bekéné Magyar Melinda** fogadta a kicsi, de szép, nemrégiben felújított főtéren. A megyeieknek nem kell külön bemutatni Almásfüzitőt, hiszen aki itt él, tudja a „fejlődéstörténetet”, hogyan lett a kis faluból a felépített Tímőldgyár égisze alatt egy prosperáló település, majd a rendszerváltás utáni történéseket is ismerjük – ezzel Almásfüzitő nem áll egyedül. Minden jó és rossz mellett sikerült egy olyan korszerű, barátságos és tágas könyvtárat kialakítaniuk a kolónián, amelynek megtekintése után – az elégedettség mellett – némelyikünk lelkében a sóvárgás is megjelent: ó, ha nekünk is...

Az iskola egy részéből (a gyermeklétszám csökkenése miatt) alakították ki külön szárnyként a könyvtárat, amely iskolai és települési funkciót is ellát. Itt kapott helyet a római kori leleteket bemutató tárlat, valamint a településhez sok szállal kötődő keramikus, **Kumpost Éva** hagyatékának állandó kiállítása.

A gyönyörűen felújított épületrész a könyvtári nyitva tartás mellett helyet ad kisebb rendezvényeknek, foglalkozásoknak, nagy kihasználtsággal működik. A sok zöld növény csak úgy fürdött az ablakokon beáradó májusi napfényben! Gratulálunk az almásfüzitőieknek ehhez a szép és hasznos létesítményhez! Nagyon sok energia, munka, küzdés, csüggedés és újrakezdés volt az ára, de megérte – szűrtük le **Melinda** szavaiból. Engedtettsék meg a tudósítónak, hogy itt a helyi önkormányzat vezetőjének neve is megemlíttessék: **Karánsebesy Lukács** polgármester, akinek jóindulatára és segítségére mindig lehetett (és lehet) számítani, ha a kultúra ügyéről van szó – ez biztató a jövőt illetően. Valljuk be, nem mindenütt ez a jellemző!

A könyvtárlátogatás után vezetőnkkel elindultunk a római kori katonai tábor felé. Mint ismeretes, már a „rég rómaiak” is kedvelték ezt a környéket, hiszen Azaum néven jelölték térképeiken, s működtek katonai tábor itt a

limes részeként. A Duna másik partján, a szemben lévő Izsán is megtalálták a római nyomokat. Mivel az „eredeti” tábor a vörös iszap befedte, megkísérelték – sikerrel –, hogy utánozzák az elődöket. Megépítettek egy tábor, amely lehetőséget ad, hogy működésén keresztül megismertesse az érdeklődőkkel azt az életet, amelyet korabeli lakói élhettek.

De, hogy a mi életünk se legyen kevésbé izgalmas, mint egy hódító római katonáé, a rendezők lehetőséget adtak nekünk, hogy motorcsónakkal átmehezzünk Izsára, ahol éppen a Lovas-napok eseményei zajlottak. 70 km-es sebességgel hasítottunk a Duna hullámain – aki ért a motorcsónakázáshoz és a vízi közlekedéshez, az tudja ez mit jelent! Mi (én legalább is) nem tudtuk előre, de nagyon jó volt, senkitől nem hallottam ellenkező véleményt. Partot érve szétnéztünk a „túlparton”: elgyönyörködtünk a színpompás (és nagyon kacér!) izsai népviseletben énekelő-táncoló párokban, a fényesre kefélt szőrű paripákban.

Mire a nap delelőre ért, visszatértünk a táborba. Itt újabb meglepetés várt minket: hagyományos módon, eredeti receptek alapján elkészített „légiós” ebéd, ami a következőkből állt (leírom, hátha valaki kedvet érez rá, hogy kipróbálja, nekünk nagyon ízlett!): szalonnás, almás, fűszeres lencse és kemencében sült disznósült, bulgur, mazsolás-lilahagymás öntet. Mellé agyagkorsóban felszolgált friss, hús víz – megmondom őszintén, nagyon jólesett! A „hab a tortán” az ebéd mellé „felszolgált” ismeretterjesztő előadás volt egy „római katona” jóvoltából. Rendkívül élvezetesen beszélt arról a tevékenységről, amelyet a tábor köré szerveződött, ókori

hagyományőrző kis csoport végez. Én sok új információval lettem gazdagabb. Ebéd után még meglátogattuk a nyitott kézműves műhelyeket, vásároltunk apró kis emléket –

emlékeztetve majd magunkat erre a nagyon jól sikerült napra.

Még egy teljesen szubjektív megjegyzés, „utóirat”. A mi megyénk az egyik legkisebb az országban, egyik végéből a másikba elérni még fél nap sem szükséges, s még ezt sem ismerjük úgy, ahogyan lehetne! Pedig sok érdekességet és jót rejt, csak elhatározás kérdése, megteesszük-e az első lépéseket, hogy felfedezzük magunk körül az újat. Ebben a pénzügyében lévő világban, ami most körülvesz bennünket, tegyük közkinccsé ezeket a lehetőségeket, azokon a csatornákon, amivel mi rendelkezünk – ezzel segíthetjük a mások és a saját munkánkat. Ezt próbáltam én is a fentiekben – nekem ezt is adta tanulságul ez a májusi kirándulás. Köszönet érte az ötletgazdának és a szervezőknek.

*Kristófné Szabó Szerafina
(elnök, MKE KEMSZ)*

Kirándulás az érsekújvári járásban

Régóta tervezte az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezete ezt a kirándulást – jellemzően már tavaly váltottam ki hozzá eurót – anyagilag nem jártam rosszul a döntéssel. Az indulás sem volt izgalommentes: féltünk, hogy az árvíz miatt nem jutunk át Szlovákiába. A magyar szervező, **Kissné Anda Klári** az utolsó pillanatig bizakodott – végül neki lett igaza. Mivel eleve Mocsán keresztül mentünk, baj nélkül jutottunk el Komáromig, a hídon is át tudtunk menni. Onnantól már nem volt komolyabb gond.

Szlovákiai kirándulásunk első állomása Gúta volt, ahol egész napos kísérőink, **Kecskés Ildikó** és **Kovačič**

Gizka várt bennünket. Átmentünk Európa leghosszabb fedett fahídján (86 m) a Kis-Duna holtága fölötti szigetre, ahol a könyvtárosok (**Muržic Anna** könyvtárvezető és **Szabó Kati**) mellett a helyi alpolgármester, **Kockás Beáta** is üdvözölte a könyvtárosok csoportját, a barátságos kocsmában pedig a helyi specialitással, a paprikás kaláccsal (meg kakaóssal, pogácsával, kávéval, teával, ásványvízzel) vártak bennünket.

No meg ott volt a helyi nevezetesség, az úszó vízimalom. Vízimalom Tatán is volt, de itt – a Duna változó vízállása miatt – változtattak az eredetin, hogy folyamatosan használhassák. Jelenleg a Duna holtágán helyezkedik el a két párhuzamos csónakra felhelyezett, és a parthoz kikötött vízimalom. A malom rekonstruált hasonmását a Komáromi Hajógyárban készítették el 1982-ben. Napjainkban a malom elvileg működőképes, a valóságban azonban a holtág mozdulatlan állóvize miatt nem működik. Az objektumban az eredeti malom néhány komponense is megtalálható, amelyek egy kis történelmi kiállítás keretén belül tekinthetők meg. Mindezt – és egyéb érdekességeket – **Füri Anikó** idegenvezetőtől tudtuk meg. A malomhoz meg kellett toldani a kis hidat a Duna magasabb vízállása miatt, de mindannyian baj nélkül átjutottunk. A helyi televízió június 19-i adása beszámolt látogatásunkról.

A következő állomás Szímő volt, ahol a község szülöttjét, **Jedlik Ányos** emlékét ápolják elismerésre méltóan. **Kantár Éva**, a helyi CSEMADOK szervezet elnöknője fogadott bennünk, és mutatta meg a falu kultúrházában található **Jedlik Ányos** emlékszobát, a kiállítást, amely

bemutatja a nagy fizikus-feltaláló életét, maketteken a találmányaiból is ízelítőt kaphattunk. Érdekesség, hogy hagyományteremtő céllal 2012 szeptemberében megrendezték a szímői fröccsnapot (**Jedlik Ányos** találmánya a szódavíz is). Az összetartozás jelképeként helybéli gúgi borból és szolnoki szikvízből keverték az italt. Az erről készített képekben is gyönyörködhattunk. Megnéztük a róla szóló filmet, majd megtekintettük a könyvtárat.

Nem mulasztottuk el a **Szent Márton** templom meglátogatását sem, amely 1728-ban épült, 1989-ben újították fel. A templom előtt áll 1993 óta a két világháború és a kitelepítések áldozatainak emlékműve. Komárom-Esztergom megyében (Bajon és Tatán) több egykori szímői család él.

Közeledvén Érsekújvárhoz, megálltunk Andód községben, ahol **Czuczor Mária** polgármester fogadott bennünket. Itt a helyi Néprajzi Múzeumot – benne a **Czuczor Gergely** emlékszobát tekintettük meg. A szépen megtervezett kiállítás bemutatta életútját. Az udvaron a templom és a múzeum mögött új, okosan tervezett sorház állt. Mint kiderült, egy hete lakott, szociális lakásként adták át, egyedülálló idős emberek költöztek be. Hogy ne legyenek túlzottan elszigetelve, már készül az egykori iskolából (a gyerekek Érsekújvárra járnak) az idősek napközi otthona, és egy nagyobb alapterületű könyvtár. Ez utóbbi jelenleg három kis helyiségből áll – ahol pogácsával, ásványvízzel fogadott bennünket **Mojzes Mária** könyvtáros –, helyére majd a gyógyszertár költözik, ahogy azt a rendkívül agilis polgármester asszony elmondta. Mindent pályázatokkal oldanak meg, és

– a közösségi beruházások után – jöhet a polgármesteri hivatal felújítása is. A gondozott főtér, a beruházások sorrendje figyelemre és elismerésre méltó.

Érsekújváros először **Strba Sándor** nyugalmazott középiskolai tanár, helytörténész mutatott be a városból annyit, amennyi egy órába belefért. Bemutatta a Fő tér

szobrait, ismertette a város történetét. Megtekintettük az érsekújvári római katolikus plébániatemplomot, voltunk a Ferences rendi kolostor kriptájában és a zsinagógában, amely jelenleg is működik. Még ebéd előtt volt alkalmunk **Kecskés Ildikó** kalauzolásában megnézni az érsekújvári szakkönyvtárat, amely jelenleg még a város főterén, a Városháza

épületében található. A szűkös alapterületet a fából készült galériával enyhítették. Ennek köszönhetően minden helyiségben plafonig érnek a könyvek, a zsúfoltság benyomását keltve. Jelenleg az állomány retrospektív feldolgozása folyik. A szakkönyvtárat főként az egyetemisták látogatják.

Ezt követően ebédeltünk a Stardust vendéglőben – a magyar viszonyokhoz képest igencsak elfogadható árú, jóízű menüt –, majd az ebéd utáni kávé már a könyvtárban fogyasztottuk el, ahol **Lubica Červená** igazgatónő is köszöntött bennünket. **Kovačič Gizka** és **Kecskés Ildikó** tartott power pointos előadást a könyvtár rendezvényeiről. Természetesen ez csak ízelítő volt, hiszen számtalan gyermekprogramot szerveznek, klubot működtetnek, irodalmi előadások, beszélgetések tömegét kínálják az érsekújvári

Anton Bernolák Könyvtárban. Ami figyelemre méltó érdekesség: ezekről rendszeresen tájékoztatást ad a Castrum Novum és a helyi televízió is. (A mi látogatásunkról is értesültek az érsekújváriak.)

Egy rövid könyvtári séta után indultunk Martosra, ahol a tájház gondnoka, **Ötvös Zsuzsanna** várta a csoportot. Mesélt Martos hagyományairól és bemutatta az őrzött tárgyi emlékeket. Ezt követően megkérte a református lelkészt, **Szénási Szilárdot**, hogy nyissa ki nekünk a templomot, és szóljon a helyi egyházközségről. Természetesen a tiszteletes úr átöltözött és mire odasétáltunk, körülnéztünk, már jött is. A közel 700 lelkes község zömében református. Az

alacsony gyermeklétszám miatt itt is meg akarták szüntetni az iskolát, de az egyházközség vállalta a fenntartást, hogy az alsó tagozatosoknak ne kelljen messzebbre menni. Ez a közösség megtartó ereje miatt sem elhanyagolható, arról nem szólva, nem kell a kicsiknek reggel hatkor kelni, buszozni. Két tanítót teljesen a község fizet. A tanítás fél kilenckor kezdődik, így amikor a gyerekek „felébrednek“, már a teljesítőképességük is megfelelő. A martosiak elsősorban a humán tárgyakban, művészetekben jeleskednek a tiszteletes úr szerint. A templom szinte csupasz, a misére a hangszereket maguk hozzák a hívek, de a néhány éves fa bútorzaton martosi hímmzéssel díszített terítők gyönyörködtetik a szemet. Közelről megnézve nem csoda, hogy ma már kevesen tudják ezt az aprólékos kézimunkát megfelelő minőségben elkészíteni. Utunk utolsó állomása Ógyalla, a **Konkoly-Thege**

család faluja volt. **Konkoly-Thege Miklós** mellett itt született **Feszty Árpád**, a Feszty-körkép alkotója is. Itt megnéztük a **Konkoly-Thege** család síremlékét, kápolnáját, majd az 1912-1913-ban épült katolikus templomot. (A korábbi leégett, abban az időszakban a **Konkoly-Thege** kápolnában tartották az istentiszteleteket.) Itt **Lelovič Margit**, a **Konkoly-**

Thege Miklós Művelődési Központ igazgatónője fogadta a csapatot. **Horváth Edit** könyvtáros volt az idegenvezetőnk.

Ezt követően már csak egy kis frissítőre maradt idő egy étteremben, búcsút vettünk két kísérőnktől, és elindultunk hazafelé.

A kirándulásról, a szervezésről, a vendéglátók kedvességéről, figyelmességéről, körültekintéséről csak felső fokban lehet szólni. Mi némi ajándékkönyvvel, hazai szlovák (vértesszőlősi) süteménnyel, borral és kézműves munkával próbáltuk meg viszonzni fáradozásukat. Reméljük, hogy a kapcsolat nem szakad meg, fogadhatjuk a kedves ismerős-ismeretlen kollégákat, és talán mi is folytathatjuk Szlovákia közeli vidékeinek felfedezését.

Takács Anna

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

MKE küldöttközgyűlés

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete május 8-án tartotta 2013. évi küldöttközgyűlését. Ez alkalommal feszültebb légkör uralkodott, több hozzászólásra, kiegészítésre került sor, a küldöttek határozottan képviselték szervezetük véleményét. **Kiss Gábor**, az MKE alelnöke nyitotta meg és koordinálta a programot - neki sem volt könnyű dolga. Átalakulásról, pénzről és e változásokat rögzítő új alapszabályról kellett dönten.

Az előzetesen kiküldött közhasznúsági jelentést és beszámolót **Bakos Klára** elnök csupán néhány gondolattal egészítette ki. Elmondta, hogy a könyvtárszakmai kérdéseket érintő változások próbára

tették az egyesületet. Az MKE az IKSZ-szel közösen, azzal együttműködve, egyeztetve, hol az egyik, hol a másik fellépésével igyekezett előrelépni a tapasztalható tendenciák ellen. Hat kulcsszóval lehet lefedni az egyesület 2012. évi tevékenységét: stabilitás, innováció, inspiráció, fejlesztés, fenntarthatóság, esély. Az *Országos Könyvtárügyi Konferencia* segített szembenézni magunkkal. A jövőben folytatódik a munka, kijelöli, mit kell ellátni. Új munkacsoport a Hungarikum munkacsoport. Az értékelő bizottságokban megyénként van képviselő. A könyvtár és az egyesület megjelenése a könyvfesztiválon szintén a kulturális területen való jelenlétet hangsúlyozta. Élénkebb a kapcsolat a Kárpát-medencei könyvtárosokkal. A nemzetközi kapcsolatok terén **Barátné dr. Hajdu Ágnes**, az MKE ügyekért felelős alelnöke a legfelsőbb IFLA szervezet tagja lett, ezzel megnőtt az esélye annak, hogy a külföldi gyakorlat, a hallottak, a trendek és jelenségek még inkább ismertek legyenek idehaza.

A könyvtárak vezetése számíthat az MKE érdekvédelmi fellépésére, használja ki! Mi köszönjük a helyet, a hozzájárulást! Vannak persze gondok is. Nem fogadták el maradéktalanul a kulturális törvény módosításával vagy a kitüntetésekkel kapcsolatos MKE javaslatokat. Az EMMI-vel azonban új, a Könyvtári Osztállyal szoros együttműködés alakult ki, az egyesület nem mond le a vonatkozó rendeletek módosításáról. Az MKE nem csak a szűk szakmai, hanem az azt érintő, azzal összefüggő területeken is jelen van. A beszámolók szerint a szervezetek sem szakadtak el a szakmaiságtól. A közgyűjtemények között a könyvtár egy prosperáló, jól működő intézmény, jelentsen szolgáltatást a társadalomnak!

Belső kérdés a harmincegy szervezet közös gazdálkodása, könyvelése, amely napirenden szerepel. A takarékoság fő szempont. A pályázatok lehetősége megcsappant, de a mérleg hosszú évek óta most újra pozitív!

Bakos Klára hozzászólását azzal zárta, hogy a felvetett kérdéseket szabad átgondolni, a küldöttek merjenek hozzászólni és tegyék teljessé a végeredményt.

Bazsóné Megyes Klára a Tanács 2012. évi munkájáról adott számot elnöki beszámolójában. Az elnökség

tanácsadó szerveként négy alkalommal ült össze. Kiemelt feladata volt a szervezeti élet megerősítése. Rendszeresen foglalkozott az alapszabály-módosítás, az ügyvitel, a tagnyilvántartás szabályozás kérdéseivel, a díjak és kitüntetések előkészítésével, kapcsolatot tartott a *Verző* és az új webmagazin szerzőgárdájával. A nyilvántartások pontosítása, a beszámolók készítése követelménnyé vált. A tanácsi képviselők útján lehetőség nyílt tájékozódni a könyvtárak átalakulásáról. Az ülések feszített napirendje miatt a szervezetek bemutatkozása sokszor elmaradt.

Dr. Horváth Sándor Domonkos, az Ellenőrző Bizottság elnökeként elmondta, hogy az egyesület eleget tett a cél szerinti, szabályszerű működés kritériumainak. Az objektív, törvényes feltételek megoldásának biztosítását nem lehet halogatni. A nonprofit törvénnyel az MKE kettős könyvelésre kötelezett. Tudatosítani kell, hogy a harmincegy szervezet egy egység, egy szervezet! A szakmai és a társadalmi ereje is az összefogásban van! A világos, áttekinthető, szakszerű könyvelés, szabályszerű és jogszerű utalványozás, pályázati elszámolás szükséges. Az elkülönült könyvelés aggályossá teheti a működést.

Fehér Miklós főtitkár az egységes ügyrendi szabályozáshoz kérte a küldöttközgyűlés támogatását. A küldöttek az átlátható, egységes ügyviteli nyilvántartással és ügyviteli javaslattal egyetértettek. 2013. november 1-jétől minden szervezetnek a szabályzatban foglaltak szerint kell működni.

Külön napirendi pontban **Fehér Miklós** a 2013-as átmeneti évre vonatkozóan, a működéssel összefüggő feladatok átcsoportosítása és az ebből fakadó közös finanszírozás megoldása érdekében, a közös feladatok ellátásának forrásigényét kérte támogatni. E szerint 2013. május 31-ig az áprilisi taglétszám alapján minden első helyen regisztrált tag után egyszeri 635 forint kiegészítést kell átcsoportosítani a szervezeteknek. Az előterjesztés nem mellőzte a vitát, de nagy többséggel elfogadásra került.

Szintén főtitkári előterjesztésként hangzott el a tagdíjmelés kérdése. Az ügyviteli-könyvelési többletfeladat és a szervezeti feladatellátás egyensúlyban tartása fontos, de a tartalmas szervezeti élet fedezetét sem szeretné csökkenteni senki. Több módosító javaslat hangzott el. A helyi többlettartalom forrásának biztosítására a szervezeti szmsz-ben el lehet térni. A

küldöttközgyűlés befogadta az alapszabály-szintű kiegészítést, miszerint a tagdíjat tagdíjminimumként határozza meg. A közgyűlés előtt – ugyanazoktól – újra felvetődtek azok a kérdések, amelyek a tanácsülésen is vitát gerjesztettek. Nem kétséges, hogy ahol eddig is magasabb regisztrációs díjat fizettek, vagy a tagság jelentős számban nyugdíjasból áll, ott még fájóbb az emelés. Minden felvetés ellenére a képviselők jelentős többsége megszavazta az előterjesztett javaslatot. 2014-től tehát a tagdíj mértéke aktív egyéni tagoknak 5.000, a testületeknek – változatlanul – 20.000, társult szervezetek tagjaként 1.000 forint. Nyugdíjasok, nagycsaládosok, 25 év alatti fiatalok, gyesen lévők egyaránt 3.000 forint kedvezményes tagdíjat fizetnek majd. Ez az összeg magában foglalja a közös feladatok ellátására szolgáló és a közös kedvezményeket nyújtó MKE tagdíjat (egységesen 2.000 forint minden tag után), valamint a szervezeti minimum regisztrációs díjat.

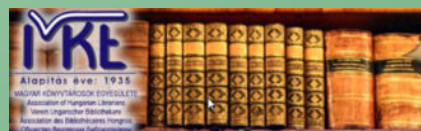
Utolsó napirendi pontként **dr. Redl Károly** alelnök terjesztette elő az Alapszabály módosítását. A jogszabálynak megfelelően minden módosítandó szövegrészt meg kellett szavazni, annak ellenére, hogy többségében éppen a különböző jogszabály-változásokból eredő szövetszerű módosításról volt szó. Módosult a közhasznúsági jelentéssel és melléklettel, a tiszteletbeli tagsággal, a szervezetek és további alszervezetek működésével, a tagdíj(minimum) rögzítésével, az egyidejűleg választott és betölthető tisztségekkel, illetve a megszűnéssel és feloszlással kapcsolatos paragrafus. Bekerültek gazdálkodást érintő kiegészítések, a tagnyilvántartás vezetése, az ügyrendi szabályzat bevezetése.

A megjelent 146 küldöttből 133 igen szavazattal az MKE új Alapszabálya elfogadásra került.

Összességében sikeres és eredményes közgyűlést zárhatott **Kiss Gábor**. Az új ügyviteli rend bevezetésére és segítésére a főtitkár és a titkárság ütemtervet dolgoz ki és juttat el a szervezetekhez.

Kissné Anda Klára

(MKE KEMSZ titkár, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Megújult honlap és Könyvtárvilág

A Kemlib előző számában (2013. 2., március–április összevont szám. p. 32–33.) volt olvasható Sajtótájékoztató címmel az MKE új weblapját és webmagazinját érintő fejlesztés rövid összefoglalása. Az akkor még csak próbaverzióként üzemelő *Könyvtárvilág* júniustól „élesben” működik: <http://mke.info.hu/konyvtarvilag/>. Eddig szerkesztett három száma élő rovatokkal, figyelemre méltó írásokkal, híradásokkal, könyvtáros szakmai felajánlásokkal sokunk örömeire szolgál.

De a hír nem csak ebből áll! A webmagazinnal együtt valóban megújult az MKE honlapja is. A cím ugyanaz (www.mke.info.hu), de letisztult, új a felület, határozottabb a színvilág, új funkciókkal egészült ki (pl.: naptár), nem kell keresgélni a belépés helyét stb. Van, ami még feltöltésre vár, de ami késik, nem múlik. Átlátható, egyszerű, azt hiszem, kedvelni fogom...

Kissné Anda Klára

(MKE KEMSZ titkár, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Változó kedvezményrendszer, bővülő partnerhálózat az Euro Discount Clubbal

2013-tól átalakul az MKE tagkártyához kapcsolódó EDC rendszer – hallottuk az elmúlt év végén. Az elmúlt fél évben több országos hálózattal történt együttműködés és több ezer egyéni vállalkozóval, kereskedővel, szolgáltatóval bővült a kedvezményadók köre. Most a nyári szezon, az üdülés, az utazások megkezdése előtt különösen érdemes böngészni közöttük! Vessünk egy pillantást az ország lefedettségére:

<http://www.edc.hu/teljestekkep>.

A hálózat- és kedvezménybővítés mellett technikai fejlesztésre is sor került. A www.edc.hu oldal már alkalmas internet hozzáféréssel rendelkező mobiltelefonnal történő böngészésre, vagyis ha a készüléken a saját helymeghatározás engedélyezett, akkor

az adott környéken lévő elfogadóhelyeket képes megjeleníteni. A későbbiekben speciális igényeket kielégítő applikációk is várhatóak.

Az EDC elfogadóhelyek számának emelkedésével (napi 5-10) heti hírlevelek helyett hetente kettő, majd naponta friss hírlevél kerül kiküldésre az MKE szervezeteknek. Sajnos a Burger King étteremhálózat új marketingvezetése nem biztosítja a megállapodás szerinti 15 % kedvezmény megosztását oly módon, hogy teljes árú termékeire 10 %, az akciós kínálatra 5 % kedvezményt ad. Sőt, egyáltalán nem vették figyelembe az EDC logós kártyákat. Mivel az EDC hálózatot koordináló CardSolutions Group reklamációira, megkereséseire érdemi választ a Burger King vezetői nem adtak, a velük való megállapodás felfüggesztésre került. A www.edc.hu/kereso oldalakon éttermeik már nem szerepelnek. Egyúttal több hasonló étterem-lánccal történt kapcsolatfelvétel, de eredményről még nem számolhatunk be.

A www.edc.hu/halozatok oldalon új együttműködés eredményeként, valamint kiemelt elfogadó partnerként szerepel a Pátria Irodaszer országos kereskedelmi hálózata. Ez már nem „csak” 10 % kedvezményt biztosít a kártyatulajdonosoknak, hanem 2 % jutalékot is fizet a vásárlások után, amiből 1%-ot visszautalnak az MKE-nek.

Természetesen lehetőség van a helyi kiskereskedők ajánlására, bevonására is. A támogatói vagy partnerkártya előnyeiről szabadon kommunikálhat bármely kártya- vagy weblaptulajdonos. A www.edc.hu/ajanlas oldalon bővebben lehet tájékozódni az új támogatási/értékesítési bevételt generáló - a mobiltelefonokra optimalizált - webes alkalmazásról.

Érdemes böngészni a www.edc.hu/kereso vagy a www.edc.hu/elfogadohelyadatok oldalán! Aki már ismeri az elfogadóhelyeket, annak ajánlott a www.edc.hu/elfogadohelyvaltozasok nyomon követése.

Az MKE tagkártyán lévő EDC logó az akciós termékekre, illetve szolgáltatásokra az alapkedvezmény minimum felét biztosítja a kártyatulajdonosoknak. Ha már van, használjuk ki!

Kissné Anda Klára

(MKE KEMSZ titkár, József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Zenés irodalmi műsor óvodásoknak

Május 13-án, hétfő délelőtt az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár a Madarak és fák napja alkalmából tartotta meg zenés foglalkozását, **Németh Tamásné, Vali néni** vezetésével, óvodások számára. Az interaktív műsor nagyon színes volt. Elhangzott rengeteg vers, többek között **Osváth Erzsébettől, Zelk Zoltántól, Weöres Sándortól, Szalai Borbálától, Árvay Jánostól, Szabó Lőrincitől.** Gryllus-dalokra táncoltak a gyerekek, találós kérdések, mondókák, éneklés, madarakról szóló vetítés, és azok hangjainak meghallgatása színesítették a műsort, melynek végén a kicsik egy kosárkából meglepetést is kaptak.

Zimonyi Zsanett
(*Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom*)

Színpompás tavasz

A Madarak és fák napja alkalmából, a *TÁMOP-3.2.13-Vár a könyvtár*@r pályázat keretében rendezett szavalóverseny idén is nagy érdeklődésre tartott számot a Mórícz Zsigmond Városi Könyvtárban. A május 8-i eseményre nyolcvan résztvevőt neveztek, akik nem csak a tatai iskolákból, hanem a térség alsó tagozataiból is érkeztek. A versenyzőket két kategóriában díjazták, külön-külön az 1-2. és a 3-4. osztályosokat. A zsűri tagjai, egyik részről **Szöllőssy Erzsébet (Zsóka)** nyugdíjas pedagógus, **Kollárné Bombicz Zsuzsa** művelődésszervező és **Fülöp Zolt** művelődésszervező; a másik részről pedig **Robozné Schönnfeld Zsuzsanna** alpolgármester asszony, **Farkasdi Lászlóné (Gitta néni)** nyugdíjas pedagógus és **Gútay Jánosné** nyugdíjas pedagógus.

Az év madara a gyurgyalag, szép, színes madár. A versválasztás kritériuma ehhez kötődött: olyan verseket vártunk a szavalóktól, amely a tavasszal, vagy a madarakkal kapcsolatos és szerepel benne valamilyen szín.

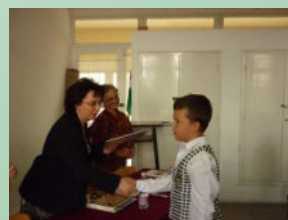
A versenyen -nagy örömeinkre-

többségben voltak a lelkes elsősök. Mi több, egy naszályi ovis szavalatát is meghallgathattuk a sárga rigóról. Izabella felvezette a versenyzők sorát, és kiállásával, bátorságával hatalmas sikert aratott.

A két korcsoport megmértetése párhuzamosan zajlott a Művelődési Ház Vízimalom, illetve Kuckó termében. A nagyobbaknál **Schmidt Péter** előadásában - versenyen kívül -, egy bónusz versnek is örülhettünk. A díjazáskor a zsűri elnöke olyan tanácsokkal, észrevételekkel látta el a lurkókat, amelyekre a későbbiekben bátran építhetnek. Köszönjük a tanulónak a részvételt, a lelkiismeretes verstanulást, a pedagógusoknak pedig, hogy segítették a diákokat felkészülésükben, és elhozták őket a versenyre.

Goldschmidt Éva
(*Mórícz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata*)

A szavalóverseny eredménye:

1-2. osztály:

1. Nagy Kinga (1. oszt., Szent István Ált. Isk., Baj) – Simai Mihály: Anyám csevegő kertje
2. Virág Máté Ferenc (2. oszt., Talentum Iskola, Tata) – Vidor Miklós: Tavaszvárók
3. Fekets Lilla (1. oszt., Vaszary János Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézménye, Tata) – Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág
- Különdíj: Szvitacs Panna (2. oszt., Kőkúti Ált. Isk. Fazekas Utcai Tagintézménye, Tata) – Osváth Erzsébet: Hóvirágos zöld szoknyában

3-4. osztály:

1. Schmidt Péter (3. oszt., Vaszary János Ált. Isk. Jázmin Utcai Tagintézménye, Tata) – Kis István Mihály: Tavasz
2. Makai Gréta (4. oszt., Szent István Ált. Isk., Baj) – Zelk Zoltán: Két cinke
3. Gyöngyi Gergely (3. oszt., Szent István Ált. Isk., Baj) – Ujlaki János: Tavasz
- Különdíj: Petrőczy Panna (4. oszt., Szent István Ált. Isk., Baj) – Vasvári I.: Tavasz

Ó, azok a csodálatos állatok!

Telegdi Ágnes író neve nem ismeretlen a tatai gyermekek számára. Második alkalommal látogatott el a Móricz Zsigmond Városi Könyvtárba, ezúttal állatos meséiből hallgathattak meg egy válogatást a kicsik. Az alsó tagozatos gyermekeknek szóló előadás hangulatát fokozták a kivetített képek. Az állatokról készült fotók érdekessége, hogy az író maga készítette őket, ugyanis hobbija a fotózás.

Az interaktív előadáson a Talentum Általános Iskola kisiskolásai nagyon ügyesen válaszoltak **Ágnes** kérdéseire: arra, hogy miért hosszú, hegyes a süni orra, vagy, hogy a gólya miért húzza fel hol az egyik, hol a másik lábát. Ügyességükért, türelmükért pedig jutalom járt! Ez a találkozási alkalom ugyan nem **Barnabás maciról** (az író másik nagysikerű mesesorozata a *Barnabás meséi* című) szólt, mégis eljött hozzánk. Köztünk volt könyv, kis matrica, autogramkártya, naptár formájában, amelyeket természetesen vendégünk alá is írt a lurkóknak.

Telegdi Ágnes író-olvasó találkozóin hagyomány, hogy a program végén a gyermekek lerajzolják az előadásnak azt a pillanatát, amely nekik a legjobban tetszett. A kicsik valamennyi állatot papírra vetettek, amelyről szó volt: a hátán úszó vidrát, a fél lábon álló gólyát, a fán ücsörgő mókuskát és persze a cinkét is.

Legvégsőként pedig a könyvek között való válogatás, vásárlás sem maradt el. **Barnabás** mesekönyvet éppúgy vásároltak a gyermekek, mint az *Ó, azok a csodálatos állatok!* sorozat kiadványait. Megköszöntük **Ágnesnek**, hogy bepillantást nyújtott a természet csodálatos világába. Remélhetőleg mindenki szívesen emlékszik majd az előadásra, és eszünkbe jut ez az alkalom akkor, amikor madarat látunk, vagy mielőtt rá akarnánk taposni egy pókra.

Goldschmidt Éva

(Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata)

Nyári olvasótáboros élmények a Helischer József Városi Könyvtárban

Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban az idén nyáron két ötnapos olvasótábort szerveztünk a gyerekeknek. Az egyik tábor (jún. 24-28-ig) egy TÁMOP pályázat segítségével valósult meg, mely az olvasáskultúra fejlesztését tűzte ki célul. Meghívott vendégeink nagyon tartalmas programmal látták el a gyerekeket, melyből csak néhányat emelnék ki:

Balázs Géza nyelvész nyelvekről, kultúrákról, írásokról mesélt vetítéssel egybekötve, saját élmények alapján, majd pedig anyanyelvünk régi és új szavaiból szókincsfejlesztő gyakorlatokat oldottak meg a gyerekek

Écsi Gyöngyi bábjátékos, mesemondó az *Élet vize* c. népmesével örvendeztetett meg minket, és a népmesében rejlő üzenetről beszélgetett a gyerekekkel.

Simon Gábor szociálpedagógus a japán költészet egyik jellegzetes versformájával a haikuval ismertette meg a gyerekeket.

Nyulász Péter író is a vendégünk volt, aki beszélt nekünk a *Helka* című meseregényének előzményeiről, a Balatoni mondaköréről, amiből az író a regényéhez ihletet merített, és megmutatta nekünk azokat a helyszíneket is, ahol a *Helka* játszódik.

A másik olvasótáborunk jún. 17-21-ig tartott. A Rám-szakadékon keresztül Dobogókőre túráztunk, rendhagyó fizikaórán, és írástörténeti foglalkozáson vettünk részt, tűzzománc medálokat készítettünk, strandoltunk a **Szent István** fürdőben.

Nagyon jól éreztük magunkat mindkét táborban, a gyerekek többsége visszatérő, és visszajelzéseik is nagyon pozitívak.

Zimonyi Zsanett
(Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom)

Házunk tája Ez történt a József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában

„Úgy élünk ezen a bolygón mintha lenne egy másik, ahová átmehetnénk.” (Dr. Paul Conett)

Pingvin Pityu látogatásai a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

Az Összefogás a Tisztább, Humánusabb, Élhetőbb Településért ÖTHÉT Egyesület elnökének, **Makai Ferencnek** elmondása szerint a programjuk fő célkitűzése a gyerekek, a szülők és a nevelők környezet-tudatosságának növelése.

A helyi önkormányzatok, iskolák, közösségek, intézmények bevonásával zajló rendezvényeikkel, komplex, szelektív hulladékgyűjtési oktatási programjukkal az Egyesület minden társadalmi csoportot el szeretne érni.

Pingvin Pityu az ÖTHÉT Egyesület kabalafigurája a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban 2013. május 6-án az Esélyegyenlőség Világnapja keretében találkozott a Szent József Otthon fiataljaival, akik Kömlődről érkeztek hozzánk. A kedves figura játékos formában ismertette a szelektív hulladékgyűjtés légyegét, felhívta a figyelmet az ózonréteg sérülékenységre, majd a fém, a műanyag és papír, valamint a komposzt különválasztásának bemutatásával az újrahasznosítás jelentőségét hangsúlyozta.

A közel ötven fiatal megmozgató esemény mindamellett, hogy élvezetes volt, rávezette a résztvevőket a „nulla hulladék” tíz lépésből álló fontosságára.

A megszívlelendő pontok az alábbiak:

1. Viszek magammal bevásárló listát, vászontáskát, vagy kosarat.
2. Laposra taposom és szelektíven gyűjtök.
3. Komposztálok
4. Megjavítom és újra használok
5. Elcserélem, továbbadom
6. Piacon vásárolok, támogatom a helyi kereskedelmet.
7. Keresem az újrahasznosított termékeket.
8. A visszaválthatót választom
9. Könyvtárba és kölcsönzőbe járok
10. Csökkentem a postai levélszemetet.

Csak remélni tudjuk, hogy a 2013. május 13-án a tatabányai Mésztelepi Óvoda, a Rét utcai Óvoda, és a Turul Óvoda közel hetvenöt kisóvodása Pingvin Pityu ismételt látogatása során megértette, hogy milyen fontos a fenntarthatóság szempontjából a hulladékfajták szétválasztása és újrahasznosítása. **Bereznay Csaba** alpolgármester jelenlétével tisztelte meg a programot, amely akadályversenyből és előadásból állt.

Az ÖKO-akadályversenyen a kisóvodásoknak az alábbi állomásokon kellett átjutniuk: Petkugli, ÖKO-futam (bóják között kell minden versenyzőnek 1 perc alatt a lehető legtöbb szemetet szelektíven elhelyezni), Palackprés (5 perc alatt a lehető legtöbb műanyagpalack összenyomása), Színkereső (megfelelő színű karika dobása a megfelelő hulladékfajtahoz), Szelektív teke (megfelelő színű golyót a megfelelő hulladékhoz gurítani). A remekül teljesítő Óvodások később meghallgatták **Pingvin Pityu** érveit és tanácsait, melyeket a kedves figura aktív közreműködésükre számítva adott elő. Az ÖTHÉT Egyesület kimagasló munkát végez, köszönet érte!

„Ha a „nulla hulladék” törekvés megvalósul, jót tesz a gazdaságnak, mert munkahelyeket teremt, jót tesz az egészségügynek, mert kevesebb mérget termel, és ami a legfontosabb és a legfőbb, jobb a bolygónk számára!”
(Dr. Paul Conett kémia professzor, egyetemi tanár)

Acsády Árpádné
(József Attila Megyei Könyvtár, Tatabánya)

Író-olvasó találkozó G. Szász Ilonával

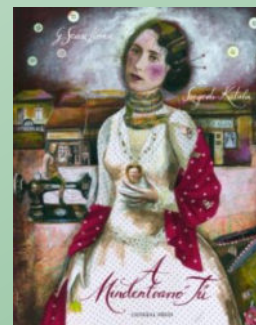
Az *Olvasásra születni* című projekt 2008-ban indult a megyei könyvtárban. A cél egy több éves akció indítása, kezdeményezése volt, amely a szülőket, a könyvtárakat, a kiadókat, az írókat egyszerre mozgósította a gyerekek olvasóvá nevelése érdekében.

2013. május 16-án lehetőség nyílt a projekt folytatására az Agora és a József Attila Megyei és Városi Könyvtár közös szervezésében. Az író-olvasó találkozó vendége ezúttal **G. Szász Ilona** volt, aki az írás mellett színészzel, dramatikus játszóház rendezéssel foglalkozik.

A könyvtárosként is dolgozó író 2009-ben írta első könyvalakban is megjelenő meséjét, *A Mindentvarró tű-t*, amely az *Aranyvakor* pályázaton különdíjat kapott.

Az író-olvasó találkozóra közel ötven elsős kisdiák érkezett a tatabányai Kodály Zoltán Általános Iskolából. A másfél órás rendezvényen a gyerekeknek alkalmuk nyílt megismerkedni a szerzőnővel és az általa írt kedves mesével. Lehetőségük volt továbbá egy, a könyvhöz kapcsolódó totó megfigyeltetésére és kézműveskedésre is.

A rendezvénynek a Kortárs Galéria adott otthont, ahol az író könyvét is illusztráló művész, **Szegedi Katalin** képeiből készült kiállítást is megtekinthették a jelenlévő gyerekek.

Sámuelné Ábrahám Mónika
(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

Gyermeknap – 2013

Egy héttel a városi rendezvények után könyvtárunk is megrendezte a gyermekek ünnepét. Programunk összeállításában a legfontosabb szempontnak a sokszínűséget tartottuk, annak érdekében, hogy az érdeklődők minél szélesebb köre megtalálhassa benne a leginkább kedvére valót. Ez a sokszínűség ugyanakkor azt is jelentette, hogy a kultúra számos oldalát megcsillantva,

gazdag programmal szórakoztattuk vendégeinket. Idén a zenét, mint művészeti ágat a Cserszömörce együttes, az irodalmat és képzőművészetet **Szegedi Katalin**, a színházat a Hokkedli Bábszínház képviselte. Jól megfért mindezek mellett hűséges arcfestőnk, **Nagyné Boldog Kati** néni, s kellemes szórakozást nyújtottak fejlesztő

játékaink is. Igazán családi hangulatú, kellemes délelőttöt töltöttek nálunk az ide látogatók: míg a gyermekek körtáncot jártak, vagy **Nyakiglábnak** szurkoltak, esetleg **Palkó** nadrágját festették, a szülők kényelmesen olvasgattak, kávéztak az Öko-sarokban, vagy éppen kölcsönöztek, tájékozódtak. Újra érvénybe lépett egy nap erejéig, az „írass be egy gyereket, hogy féláron beiratkozhas” akciónk, amit kibővítettünk a pedagógusoknak szánt kedvezményes beiratkozási lehetőséggel.

Eredményt hirdettünk

A 2012-13-as tanév Európai Unió által támogatott (TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0195 kódszámú, „A megyei könyvtár és a nevelési-oktatási intézmények együttműködése a tudásbővítésért”) projektje két olvasópályázatának eredményhirdetését rendeztük meg 2013. június 3-án, 10:00, és 14:00 órai kezdettel. A „Mese, mese, mátká” és az

„Olvasd velünk...!” mintegy 150 résztvevőjét jutalmaztuk értékes szép-, illetve szakirodalmi művekkel, az első 25-25 gyermek pedig díjtalanul vehetett részt *Mendégéllő* című jutalomtáborunkon. A díjakat **Anga Mária**, illetve **Bosnyák Viktória** gyermekírók, meghívott előadónk adták át nyerteseinknek.

Három bajusz nyomában a rettegő fogorvossal

2013. június 10-én **Víg Balázssal**, a „*Három bajusz gazdát keres*” és „*A rettegő fogorvos*” írójával találkozhattak megyénk három településének iskolásai. Tarján, Vértesszőlős és Tatabánya diákjai örülhettek a kortárs író jól felépített, kacagtató műsorainak. Találkozási nyomán a kisdíjakok nem csak választ kaphattak az ilyenkor kézenfekvő „hogyanokra” és „miértekre”, de érdeklődésük is felkelt a művek iránt. Az olvasóikat jól ismerő könyvtáros kolléganők nem is késlekedtek, azonnal megvásárolták a köteteket, hiszen jól tudták, a „legelvetemültebb” könyvmolyok már másnap keresni fogják a fiatal író kedves, humoros meseregényeit.

Erősné Suller Ildikó

(József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya)

KEMLIB

Kedves Olvasók!

Itt a nyár!!!

De ahhoz, hogy valójában érezzük a nyári Nap melegét, el kell üznünk az égről azokat a felhőket, amik gyakran fölénk tornyosulnak! Éppen ezért, íme egy „felhőfogó” válogatás. Hasznos böngészést kívánok!

Vitéz Veronika, rovatgazda

Kulcs a lábtörlő alatt... vagy a felhőben

Olvasóink közül már biztosan többekkel előfordult, hogy véletlenül kizárták magukat a lakásból. Ilyenkor jön a kétségbeesett telefon, a kulcsmásoló, vagy egy zárszerelő

- hacsak nincs egy kulcsunk a felhőben is.

Dátum: 2013. 06. 28.

Elsősorban a pénz tereli a felhő felé a magyar kkv-kat

Mire figyelnek a kkv-k az IT-rendszerek kialakításánál? Az Ipsos Mori 23 országra, köztük Magyarországra kiterjedő kutatása szerint a legfontosabb szempont a költség.
Dátum: 2013. 06. 18.

Gondok lehetnek a felhőkkel

A páratlan előnyök élvezete mellett komoly biztonsági kockázatokra is fel kell készülniük azoknak, akik felhőalapú (a szolgáltató eszközein elosztott) informatikai szolgáltatásokat vesznek igénybe – írta a Világgazdaság.

Dátum: 2013. 06. 13.

Egyre több cég költözik a felhőbe

Egy elemzés szerint a cégek 75 százaléka használ valamilyen felhőplatformot.

Dátum: 2013. 06. 27.

Mi a titka az informatikai felhőknek?

A felhő-számítástechnika „az aktuális technológiai trend” - állítják a technológiai elemzők. Az elemzőknek, akik hajlamosak bármilyen apró fejlődést "forradalmi" változásnak nevezni, ebben az esetben valóban igazuk

lehet: a felhő-számítástechnika olyan paradigmaváltás, amely teljesen megváltoztatja azt a megközelítést, ahogyan az elmúlt negyed században az informatikára tekintettünk.

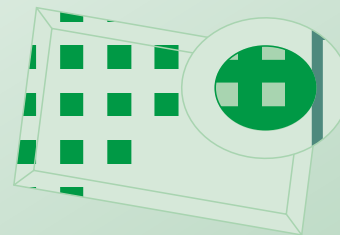
Dátum: 2013. 06. 17.

Tanfolyamok, pályázatok, friss információk

Rovatvezető: Vitéz Veronika

34/513-676 vitez.veronika@jamk.hu

Tanfolyamok

A minőség értékelése a könyvtárban - a minősített könyvtár - akkr. továbbképzés

A Könyvtári Intézet (akkreditációs lajstromszám: AL-1919, felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0258-04) 2013 őszére meghirdeti 60 órás akkreditált továbbképzési programját, A minőség értékelése a könyvtárban - a minősített könyvtár (PLP-1273) címmel.

A tanfolyam időpontja: 2013. október 1., 2., 3., 4. november 26., 27., 28., 29.

Jelentkezési határidő: 2013. szeptember 17.

Részvételi díj: 60.000,- Ft

A tanfolyam 60 órással, 2x4 nap.

A jelentkezéshez szükséges egyéb feltételek: felsőfokú végzettség; a „Minőségmenedzsment a könyvtárban” c. 120 órás akkreditált tanfolyam egyes moduljainak elvégzése (a tanfolyami tanúsítványok másolatának benyújtása) vagy a munkahelyi vezető írásbeli igazolása arról, hogy a jelentkező a munkahelyén minőségbiztosítással foglalkozik

A tanfolyam helyszíne: Könyvtári Intézet 1827 Budapest Budavári Palota F. ép. 539/a. terem

Oktatók: Bartos Éva, Nagy Nikolett, Paszternák Ádám, Ramháb Mária, Sajó Andrea, Skaliczki Judit, Zalai Éva Kovács Éva

További információ:

Gaálné Kalydy Dóra; tel.: 224-3876; e-mail: gaald@oszk.hu

Forrás: <http://ki.oszk.hu/content/min-s-g-rt-ke-se-k-nyvt-rban-min-s-tett-k-nyvt-r-akkr-tov-bbk-pz-s>

Felkészülés a korszerű használóképzésre

A Könyvtári Intézet (akkreditációs lajstromszám: AL-1919, felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0258-04) 2012 tavaszára meghirdeti 60 órás akkreditált továbbképzési programját, Felkészülés a korszerű használóképzésre - akkr. képzés (PLB 1242) címmel. A tanfolyam időpontja: 2013. október 14., 21., 22., november 7., 8., december 9., 10., 11.

Jelentkezési határidő: 2013. szeptember 30.

A jelentkezéshez szükséges egyéb feltételek: felsőfokú végzettség

Részvételi díj: 50.000,- Ft

A tanfolyam 60 órással, 1x3 és 2x2 és 1x1 nap.

A tanfolyam helyszíne: Könyvtári Intézet 1827 Budapest, Budavári Palota F. épület 540. terem, 645. terem

Oktatók: Frank Róza, Hangodi Ágnes, Kristóf Ibolya, Kulcsár Zsolt, Payer Barbara

További információ:

Breznai Elvira; tel.: 224-3789; e-mail:

breznai.elvira@oszk.hu

Forrás: <http://ki.oszk.hu/content/felk-sz-l-s-korszer-haszn-l-k-pz-sre>

Online irodalmi adatbázisok - akkr. továbbképzés

A Könyvtári Intézet (akkreditációs lajstromszám: AL-1919, felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0258-04) 2013 tavaszán meghirdeti 30 órás akkreditált továbbképzési programját, Online irodalmi adatbázisok (PLB-1633) címmel. A tanfolyam időpontja: 2013. október 16., 17., 30., 31.

Jelentkezési határidő: 2013. október 2.

Részvételi díj: 30.000,- Ft

A tanfolyam 30 órás, 2x2 nap.

A tanfolyam helyszíne: Könyvtári Intézet 1827 Budapest
Budavári Palota F épület

Oktatók: Pesti Ernő, Téchy Tünde, Tószegi Zsuzsa

További információ: Breznai Elvira; tel.: 224-3789; e-mail: breznai.elvira@oszk.hu

Forrás: <http://ki.oszk.hu/content/online-irodalmi-adatb-zisok-0>

Pályázatok

A NKA honlapján közzétették a Közgyűjtemények Kollégiuma második félévre szóló pályázati kiírásait:

- állományvédelem / restaurálás, állományvédelmi eszközbeszerzés

- ITHAKA-program

- szakmai kiadványok

A pályázatok benyújtási határideje: 2013. augusztus 12.

Forrás: <http://ki.oszk.hu/content/nka-k-zgy-jtem-nyi-koll-gium-nak-p-ly-zatai>

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma 2013. évi pályázati felhívása a Minősített Könyvtár cím elnyerésére

A pályázat célja:

A Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról szóló 12/2010. (III. 11.) OKM rendelet alapján a kultúráért felelős miniszter pályázatot hirdet a minőségfejlesztés és a minőségirányítás módszereinek alkalmazásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó könyvtárak és könyvtári tevékenységet folytató

szervezetek elismerésére.

A pályázók köre:

- könyvtárak

- könyvtári tevékenységet folytató szervezetek

Pályázati feltételek:

- A Könyvtári Minőségügyi Bizottság által közzétett Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer (KKÉK)

szerint elkészített részletes önértékelés. Az önértékelésnek egyértelmű választ kell adnia arra is, hogy a könyvtár a minőségi szemléletet a tevékenységein, feladatain keresztül miképpen érvényesíti, és miképpen működik a minőségirányítási rendszer

- A KKÉK-ban előírt és a mellékletben felsorolt kötelező dokumentumok megléte

- A KKÉK-ban előírt pontszám legalább 75%-ának (750 pont) teljesítése

Könyvtári Közös Értékelési Keretrendszer (KKÉK) az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján elérhető.

A pályázat benyújtása:

A pályázati díj: 200 000 Ft pályázó intézményenként

A pályázati díjat az Országos Széchényi Könyvtár 10032000-01427659-00000000 számú /MÁK/ számlájára kell befizetni

A pályázati dokumentációnak tartalmaznia kell:

- a 3 példányban benyújtott önértékelést, amely a szöveges indoklást is tartalmazza

(1 eredeti, 1 másolati példány papír alapon és 1 elektronikus pdf. formátumban CD vagy DVD lemezen)

- a kitöltött pályázati adatlapot

- a mellékletben felsorolt kötelező, illetve javasolt dokumentumokat elektronikus formában, pdf. formátumban (CD vagy DVD lemezen)

- a pályázati díj átutalását igazoló banki kivonatot

A pályázat szöveges indoklása nem haladhatja meg a 3 oldalt.

A pályázatok postára adásának határideje: 2013. július 31.

A pályázatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi

Főosztályának Könyvtári Osztályára (1055 Budapest, Szalay u. 10-14.) kell postai úton eljuttatni.

A pályázatok elbírálásának rendje:

A benyújtott pályázatok elbírálására vonatkozó eljárás technikai lebonyolítását a Könyvtári Minőségügyi Bizottság ügyrendjében foglaltaknak megfelelően a Könyvtári Intézet végzi.

Csak a hiánytalan pályázati dokumentációval rendelkező pályázatok kerülnek elbírálásra.

A benyújtott pályázatokat a Könyvtári Minőségügyi Bizottság két szakértője helyszíni vizsgálat során ellenőrzi, pontozással és szövegesen értékeli. A szakértők feladata az értékelésük részletes ismertetése és megbeszélése a pályázókkal.

A pályázati dokumentáció és a szakértői vélemények alapján a Könyvtári Minőségügyi Bizottság javaslatot tesz a kultúráért felelős miniszter számára, aki dönt a Minősített Könyvtár cím odaítéléséről.

Az eredmények kihirdetése:

A nyertes pályázók levélben kapnak értesítést.

A Minősített Könyvtár címet elnyerő intézmény a típusának megfelelő jelző használatával kiállított Díszoklevél átvételére és a cím 5 évig történő használatára jogosult.

A 2013. évi Minősített Könyvtár címet az emberi erőforrások minisztere a Magyar Kultúra napján ünnepélyes keretek közt adja át.

A Minősített Könyvtár cím birtokában a könyvtár pályázhat a KÖNYVTÁRI MINŐSÉGI DÍJ elnyerésére

A pályázat mellékletei:

1. Pályázati adatlap.
2. A kötelező és az ajánlott dokumentumok listája.

A felsorolt dokumentumokat pdf. formátumban, külön fájlokban kérjük mellékelni - kizárólag CD-n vagy DVD-n. A kötelező dokumentumok hiánytalan csatolása alapfeltétele a pályázaton történő részvételnek.

Forrás:<http://www.pafi.hu/pafi/palyazat.nsf/767f6c3e957e6df9c12572e7004a1842/806beb97c79af30ac1257b64002e5332?OpenDocument>

Ilyennek képzelem a jövő iskolai könyvtárát 50 év múlva

Az Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapja alkalmából a Könyvtárostánárok Egyesülete az alábbi pályázatot hirdeti.

A pályázat célja

A pályázat azt várja, hogy a tanulók esszéiben fogalmazzák meg milyennek képzelik el 50 év múlva az iskolák könyvtárait.

Résztvevők: Magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények 9-13. évfolyamos tanulói.

Egy közoktatási intézményből egy pályamű küldhető, így javasoljuk az iskolai forduló szervezését és a csoportos alkotómunkát.

A részvétel módja

A beküldés határideje: 2013. október 15.

Pályamű beküldése:

A pályaműveket a pályázónak digitalizált formában fel kell tölteni iskolai könyvtára, iskolája vagy szükség esetén más internetes oldalra.

A pályaművet a 2013-as pályázati kiírás alatt hamarosan megjelenő "Pályamű beküldése" oldalon kell a segítő könyvtárostánárnak neveznie.

Sikeres beküldés után a pályázó azonnal megjelenik a Pályaművek menüben.

Eredményhirdetés után az összes pályaművet nyilvánosságra hozzuk.

A beküldött pályázati anyag a KTE tulajdonát képezi, tulajdonjogáról az alkotó/alkotók lemondanak.

A pályaműveket beküldők hozzájárulnak, hogy a Könyvtárostánárok Egyesülete az alkotók nevének feltüntetésével felhasználja a pályaművet az iskolai könyvtárak, az Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapja és a Könyvtárostánárok Egyesületének népszerűsítésére. A pályaművekkel kapcsolatos elvárások

Az elbírálás során a tartalmi szempontok, ötletek és a nyelvi megformálás egyformán számít.

Kötelező tartalmi elemek:

legalább háromféle szolgáltatás

gyűjtemény

könyvtáros

terek (virtuális és/vagy valós)

Formai elvárások:

legalább 6 000, legfeljebb 8 000 karakter

(szóköz nélkül)

magyar nyelvű szöveg

elektronikus forma (rtf vagy pdf)

informatív és szakszerű címlap (szerző(k),

felkészítő(k), cím, kiadó (iskola), év)

A címlapon szerepeljen, hogy az Iskolai

Könyvtárak Nemzetközi Hónapja alkalmából a

Könyvtárostánárok Egyesülete "Ilyennek képzelem a

jövő iskolai könyvtárát 50 év múlva" c. pályázatára

készített munka!

esztétikus szerkesztés (egyszerű, jól olvasható,
átlátható)

Bírálóbizottság

A pályázatokat bírálóbizottság értékeli, melynek tagjai

a KTE nem pályázó elnökségi tagjai

felkért zsűritagok

Nyeremények

Az első három helyezett pályázók az
eredményhirdetés után részt vehetnek az Országos
Széchenyi Könyvtár egy részlegének rendhagyó
látogatásán.

A felkészítő könyvtárostánár regisztrációs díj
nélkül vehet részt a KTE 2013-as Őszi Szakmai Napján.

Minden pályázónak oklevelet küldünk a
részvételről.

Eredményhirdetés, díjátadás

A nyilvános eredményhirdetés a
Könyvtárostánárok Egyesületének 2013-as Őszi Szakmai
Napján lesz.

Az első helyezett pályázókat felkérjük, hogy
pályaművüket olvassák fel.

Az első három pályamű értékelését a zsűri az
eredményhirdetés során bemutatja.

Forrás: <http://www.ktep.hu/jovopalyazat>

Nyári nyitva tartások

Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom

Nyári szünet

Tájékoztatjuk kedves látogatóinkat, hogy könyvtárunk az idei évben is több hétre bezár.

Kérjük, időben gondoskodjanak nyári olvasmányikról!

Utolsó nyitvatartási nap: július 5. (péntek) 8–17 óráig

Július 9. és augusztus 20. között zárva

Nyitás: augusztus 21. (szerda) 8 óra

Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata

Nyári zárva tartás

Kedves Olvasóink!

Könyvtárunk június 29-től augusztus 3-ig zárva tart.

Nyitás: augusztus 5-én, 9 órakor

Augusztusban szombatonként zárva tartunk.

A Kertvárosi Fiókkönyvtár

június 24-től július 22-ig tart zárva.

Nyitás: július 29-én, 16 órakor.

A Kézimunka Klub és a Varrókör augusztustól folytatódik!

Oroszlány

Az oroszlányi

Gárdonyi Géza Városi Könyvtár 2013. nyarán is folyamatosan nyitva tart.

Július 1. és augusztus 20. között könyvtárunk (felnőtt részleg, gyermekkönyvtár, olvasóterem)

az alábbi nyitva tartással várja látogatóit:

Kedd: 14 – 18 óra

Szerda: 9 – 13 óra

Csütörtök: 14 – 18 óra

Péntek: 9 – 13 óra

Szombat: 9 – 13 óra

Vasárnap és hétfő: Zárva

Email: ggkonyvtar.oroszlany@gmail.com

Tel:34/560-483

Dorog

Könyvtárunk

2013. június 1-től 2013. augusztus 5-ig költözés

miatt

ZÁRVA TART!

NYITÁS: 2013. augusztus 6. (Kedd), 9 óra

2013. augusztus 6-án a könyvtár a

Dorog, Bécsi út 71.sz. alatti (Polgármesteri

Hivatal) "B" épületben

(volt okmányiroda épülete) NYIT ki újra!

József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Málnási Csilla vagyok, Budapesten születtem 1962. május 10-én. Tizenkét éve élek Tatabányán, ahol mára már otthon érzem magam. Fiatal korom óta kedvelem és művelem a kézművességet. Sajnos tanulmányaimat nem ezen a területen végeztem, de mióta a három gyermekem felnőtt, több időm van arra, hogy szabadidőmben a kreatív hobbinak hódoljak. Az évek során közel kerültem a kötéshez, horgoláshoz, textil munkákhoz és a gobelinezéshez. Tizenöt évig gyapjúból szőttem szőnyeget, tarisznyákat. Tizenkét évvel ezelőtt ismerkedtem meg az üvegfestéssel a munkahelyemen. Nagyon megfogott a színekkel való játék, a mélyről jövő érzelmek kifejezésének művészi módja. Kisebb munkák, próbálkozások után vettem a bátorságot, és elkezdtem festményeket készíteni.

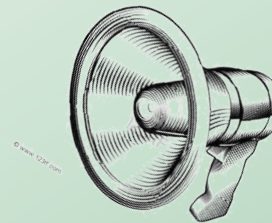
A nyár folyamán üvegfestményeimmel és gobelinjeimmal ismerkedhetnek meg az érdeklődők a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.

Nyári, szombati zárva tartás
Tájékoztatjuk Kedves Olvasóinkat,
hogy központi könyvtárunk (Fő tér 2.) 2013. június 15-től augusztus 31-ig
szombatonként zárva tart.

Hírünk az országban

- válogatás -

Rovatvezető: dr. Horváth Géza
34/513-677 dr.horvath.geza@jamk.hu

2013. MÁJUS

BÁBOLNA

1. Új időpontban a Bábolnai Nemzetközi Gazdanapok. Ill. = Kertészet és Szőlészet, máj. 8. p. 15.
- Bábolna, a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. 2013. május 22-25 között rendezi meg a 28. Bábolnai Nemzetközi Gazdanapokat.

ESZTERGOM

2. MINDSZENTYRE emlékeztek. Ill. [Hír] = Magyar Nemzet, máj. 6. p. 2.
- Május 5. Ünnepi szentmisén emlékeztek meg Mindszenty József bíboros születése 120.-földi maradványai hazahozatalának 22. évfordulójáról.
3. SZAPORODNAK a termálmementők. Kiszáradó medencék. Ill. = Népszabadság, máj. 14. p. 4.
- A cikkben az esztergomi, Prímás-szigeten lévő Aquaszízet élményfürdő üzemeltetéséről is írnak.
4. POLLÁGH Péter: Mackónadrág és macskakő. Ill. = Magyar Nemzet, máj. 18. p. 39.
- Esztergomi tavaszi költői hangulatok, képek. Szerző Tatabányáról indult.
5. A SZENTLÉLEK eljövételének ünnepén. Ill. Magyar Nemzet, máj. 21. p.5.
- Pünkösöd vasárnapi szentmise az esztergomi bazilikában.

KOMÁROM

6. CSIBRA: Hagyományörzők a Monostori erődben = Magyar Nemzet, máj. 27. p. 17.
- Május 25.-26. , Komárom, Monostori erőd: Bakafesztivál című rendezvény, régi motorkerékpárok bemutatójával a Had- és Kultúrtörténeti Egyesület szervezésében.

OROSZLÁNY

7. ÍGY írnak Ők... Ill.= Könyvtári Levelező/Lap, 3. sz. p. 15.
- Az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár

vendégei voltak Petrozsényi Eszter színművésznő és Pribojszky Mátyás Kölcsey-díjas író 2013. február 28-án.
8. TAKÁCS Tímea: Oroszlányban járt Farkas Bertalan. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 4. sz. p. 26-27.
- Az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár vendége volt Farkas Bertalan. Beszámoló. (Időpont nélkül.).

TATA

9. GOLDSCHMIDT Éva: Húsvétoló. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 3. sz. p. 15.
- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtárának 2013. március 13-i programjáról.
10. MÁRKUSNÉ Sinkó Ildikó: A női test csodája. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 3. sz. p. 13.
- 2013. március 8-án Hoppál Bori női testtudat-kutató volt a vendége a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárnak. Beszámoló.
11. PETROZSÉNYI Eszter: Élet a fehér pokolban. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 3. sz. p. 14.
- 2013. március 6-án a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár és a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület közös rendezvényén Berghoffer Róbert tartott előadást Tau című könyve kapcsán. Beszámoló.
12. PETROZSÉNYI Eszter: Dévai Nagy Kamilla és krónikásai Tatán. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 4. sz. p. 28.
- 2013. április 10-én a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár vendége volt Dévai Nagy Kamilla és Krónikás énekiskolájának tagjai. Beszámoló.
13. DOMÁNYI Zsuzsa: Egy csészényi hang - Weöres-centenárium. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 4. sz. p. 29.
- 2013. március 20-án Alföldy Jenő irodalomtörténész, tankönyvíró tartott előadást Weöres Sándor születésének 100. évfordulója alkalmából a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban. Beszámoló.

TATABÁNYA

14. VITÉZ Veronika: Kezedben a könyvtár. A JAMKDroid-projekt. Ill. = Könyvtári Levelező/Lap, 3.

sz. p. 16-18.

- Ismertető cikk a József Attila Megyei és Városi Könyvtár katalógusa és honlapja Android operációs rendszerre történő alkalmazhatóságának projektjéről.

15. MONOSTORI Imre: Továbbra is teljesebb képek.

Petrik Béla: A népi-nemzeti mozgalom történeteiről = Hítel, 5. sz. p. 120-127.

- Monostori Imre irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő, Tatabányán él.

16. TATABÁNYÁN és Gyöngyösön bővít a hulladékfeldolgozó = Napi Gazdaság, máj. 27. p. 4.

- Alumínium Kft., pályázati forrásból bővíti a műanyag hulladékok hasznosításával foglalkozó telephelyét.

2013. JÚNIUS

ALMÁSFÜZITŐ

1. A 645. homokzsák. Ill. = Népszava, jún. 7. p. 12.

- Árvízi védekezés Almásfüzitőn, Karánsebesy Lukács polgármester vezetésével.

ÁSZÁR

2. Varsányi Gyula: Centenáriumi lesz - és vajon vetítés? Eddig csak New Yorkban végeztek sikeres tesztet Kertész Mihály 1914-es művével, A tolonccal. Ill. =

Népszabadság, jún. 21. p. 15.

- Felújítják és digitalizálják A tolonc című magyar némafilmet, amely Jászai Mari egyetlen mára fennmaradt mozgóképes alakítása. Az illusztráción Jászai Mari és Fekete Mihály szerepel.

ESZTERGOM ld Tát

3. ZSUPPÁN András: Esztergom, szellemváros. Hogyan tegyünk tönkre egy települést? Ill. = Heti Válasz, jún. 6. p. 14.

- Súlyos árat fizet Esztergom a politikamentes városvezetés illúziójáért.

4. VELKEI Tamás: Csata a Dunakanyarban. Ill. = Magyar Nemzet, jún. 11. p. 4.

- Árvízi helyzetkép Esztergomtól Pilismarótig.

5. FICSOR Benedek: Páll Lajos-kiállítás nyílt Esztergomban. Ill. = Magyar Nemzet, jún. 15. p. 14.

- A Prímás pincében állított ki a korondi festőművész.

HÉREG

6. LEVENTE Péter, Szilléry Éva (riporter): Nyájból a puli kutya. Ill. = Magyar Hírlap, jún. 1. p. 13.

- Interjú Levente Péterrel a munkáról, életéről és a családról.

PILISMARÓT ld. 4.

TATA

7. A DALKIA Tatán (MTI) = Népszabadság, jún. 19. p. 4.

- Dalkia energia-csoport leányvállalata, Tata Energia Kft., 25 éves időtartamra látja el a távfűtés feladatát. Gerald Bourland vezérigazgató.

TATABÁNYA

8. KORMÁNYPARTNER lett a Bridgestone is. = Népszava, jún. 1. p. 4.

- Starégiai megállapodást írt alá a kormány a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft.-vel.

9. HORVÁTH Péter Gyula: Tovább erősödő gazdasági kapcsolatok Japánnal : közös stratégia. Ill. = Magyar Hírlap, jún. 1. p. 7.

- A Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. új gyártócsarnokot nyit a tatabányai ipari parkban.

10. PARTNER a Bridgestone is. A japán gyár négyszáz embernek ad munkát Tatabányán. Ill. = Magyar Nemzet, jún. 1. p. 13.

- Május 31. Stratégiai megállapodást írt alá a magyar kormány nevében Szíjjártó Péter a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft.-vel.

11. VÁROSREHABILITÁCIÓ indul Tatabányán. = Napi Gazdaság, jún. 7-8. p. 9.

- Tatabánya -Kertváros lakótelep felújítására 1,2 milliárd Ft-ot nyert Eu -s pályázaton a város önkormányzata.

12. VAJNA Erzsébet: Alapkövetétel a Bridgestone tatabányai gyárában = Napi Gazdaság, jún. 7-8. p. 20.

- Tatabánya, június 7.

13. MÉG gyorsabban készül az üveg az AGC Glassnál. Ill. = Napi Gazdaság, jún. 20. p. 16.

- 3,5 milliárd Ft-os beruházással új gyártócsarnokot épít Tatabányán az AGC Hungary Kft.

14. BŐVÍTIK az üveggyárat Tatabányán. = Népszava, jún. 20. p. 4.

- Az AGC Glass Hungary három és fél milliárdos beruházása Tatabányán. 100 új munkahelyet teremt a 2014 nyarán induló új üzemrészt.

15. MAROSI László, Forró Péter: Az átlövő, akit mindig

legyűrt a honvágy. Marosi László szíve most is a városáért, Tatabányáért dobog. Ill. = Magyar Hírlap, jún. 21. p. 15.

- Marosi László tatabányai kézilabdázóval interjú a pályafutásáról.

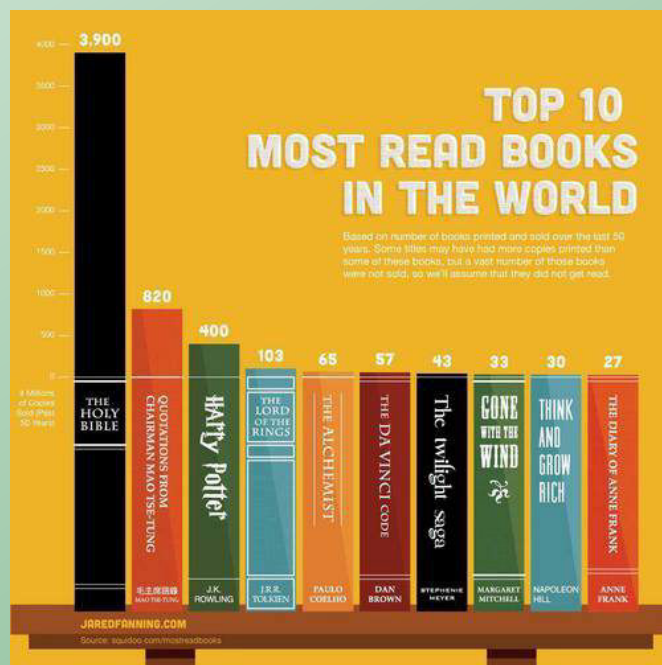
16. HORVÁTH Géza: Eff Imre Ernő: Az író és kora = Honismeret, 3. sz. p. 75-76.

- A Tatabányai Szénbányák Vállalat egykori villamos mérnökének visszaemlékezései életére, munkájára, a vállalatnál eltöltött éveire. Könyvismertetés.

TÁT

17. LÁZIN Miklós András, Kövesdi Andrea: Megmozgatni minden homokszemet. Ill. = Magyar Hírlap, jún. 6 p. 14.

- Tát és Esztergom településeken árvízvédelmi előkészületek.

A 10 legtöbbet olvasott könyv a világon

A képek forrásai:

Ruda Gábor: p. 9-10.

Török Csaba: 12, 13, 17, 19, 32. p.

www.jmvm.hu: 20, 22, 24, 25, 27. p.

www.komaromtv.hu: 21. p.

labatlan.hu: 28. p.

tatabanya.hu: 43. p.

FaceBook: 49, 54. p.

KEMLIB a TékaTéma online utóda

Felelős szerkesztő Vitéz Veronika

Rovatvezetők: Erősné Suller Ildikó, Feketsné Kisvarga Anita,
dr. Horváth Géza, Kissné Anda Klára, Sutáné Csulik Andrea, Vitéz Veronika
Design, műszaki szerkesztés: Vitéz Veronika, Török Csaba

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár,

Tatabánya, Fő tér 2.

Felelős kiadó dr. Voit Pál igazgató

ISSN 2062-5782